

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

OZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2.70. W państwie niemieckiem kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy w miejscach 10 h. na prowincji 12 h. Każda zmiana adresu 40 h. Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Władzimirz Strysbarski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerszy, — za każdy następny raz 12 halerszy. — Nadesłane po 60 halerszy od wiersza za każdy raz. — Ślub, nekrologi etc. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstain & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 88.

Nr. 187.

Kraków, Czwartek dnia 7 Lipca 1904 r.

Rok XII.

Okopy św. Trójcy.

W marzeniach jednego z największych poetów polskich Okopy św. Trójcy przedstawiają się, jako twierdza kresowa starego europejskiego świata, pod wałami której stoczył się maostatnia walka społeczna dwóch wrogich sobie ideałów: przeszłości i przyszłości. Olbrzymia wspaniała wizja Zygmunta Krasynskiego, pomimo całego swego realistycznego podkładu, była i jest dotąd abstrakcją — nie abstrakcją jednak dla nas są szczątki snów, w których toczyła się ostatnia walka Polski szlacheckiej z nawałą moskiewską. Ruiny spalonego w nich przez generała Ismailowa kościoła, długo bardzo steresały smutnie, jakby symbol naszego materialnego upadku, z którego duchem przynajmniej podnieść się nam należało; jeśli nie czynem bohaterskim, to myślą, przygotowującą nową przyszłość.

I w tych dniach stał się fakt oczekiwany, po wielu latach gorliwej pracy, odbywającej się równocześnie z doskonalaniem się przetrwaniem i przeobrażaniem naszego ducha. Skromna za Kazimierza Puławskiego świątynia kresowa, odbudowana została starannie i upiększona w myśl tradycji, połączonej z naszymi dzisiejszymi pragnieniami. Dach, z którego w niebo strzela nowa dzwonnica, pokryto blachą. Ściany wewnętrzne przyozdobiono polichromją artystyczną, w której uosobiono rycerską przeszłość okopów, tętniącą wspomnieniami o królu Janie i Konfederacji Barackiej. Poświęcenia kościoła dokonał jeden z najdosłojniejszych naszych arcybiskupów, inny w jego wnętrzu wygłosił okolicznościowe kazanie, a słotonsty ks. prałat Gromnicki, na cmentarzu, otaesajającym gmach biały, przemówił z krasomówczą swadą do ludu, słuchającego kapłana ze czcią i uwielbieniem.

I dziś Okopy św. Trójcy, przedstawiają się znów jako symbol — ale tym razem — jako symbol przyszłości, promieniejącej nadzieją. Są one wizją odrodzenia, dokonywanego się powoli, z trudnością, w pośród ciężkich i bolesnych walk codziennych — wiedzących jednak ku temu tyłcu, z którego już żadna siła ludzka wysuć nas nie sdoła. Są obrazem drogi cywilizacji i postępu, po której duch narodu kroczy z coraz większą energią i wiarą w siebie, chociaż pręmo i despotyzm, oraz resztki atawistycznie przekazanych nam przez ojców wad i błędów, chcą nas z niej sprowadzić. Ufnością silni, wierzący w moc i opiekę Boską, postępujemy po niej dalej — a dojdziemy do celu.

WOJNA.

Japońskie i rosyjskie działa.

Daily Telegraph pisze: Bolesna niespodzianka zjecha Rosjan zamkniętych w fortach i w samym Porcie Artura. Japończycy bowiem nie tylko ustawili już olbrzymi park dział obciążonych dla poparcia szturmującej piechoty, lecz rozporządzają ponadto obecnie stoma osmiocalowymi działami. Jednocześnie dowiaduje się korespondent Standarda z Kijowa, że na wyrażną prośbę Kuropatkina wysłana będzie pewna liczba ciężkich dział na plac boju. Wzięto te działa z fortów Oesakowa i Kierczu, a również z dwóch nadbrzeżnych fortów. Cesarzskie fabryki armat pracują we dnie i w nocy, produkują jednak materiał gorszy i niedużo. Udowodniona wyższość japońskiej artylerji nad rosyjską i to co do jakości, jak ilości dział, sprawia wiele troski rosyjskiej radzie wojennej. Przytem faktem jest powszechnie znanym, że żołnierze japońscy, obsługujący działa, bardziej wykształceni są od rosyjskich.

Polaki ksiądz na placu boju.

Ks. St. Wyrzykowski, kapelan wojskowy na dalekim Wschodzie, wysłany tam przez ks. arcybiskupa Popiela, nadesłał z Liaojiang list, z któ-

rego niektóre ustępy przytaczamy za pismami warszawskimi.

Liaojiang 11 czerwca.

Po przykraj, a długiej podróży, dotarłem szczęśliwie do Liaojiang — dalej jechać nie mogę, gdyż droga do Portu Artura jest przerwana i przez Japończyków zajęta. Podróż miałem połączoną z wielu niewygodami: od stacji Tauchaj do Mandżurji jechałem IV klasą, choć w dość przyswoitem towarzystwie; od stacji Mandżurja do Liaojiang sss klasą III, jechałem bowiem z doktorem Polakiem z Moskwy. Bufety na stacjach, zwłaszcza syberyjskich, są przystosowane przedewszystkiem do przyzwyczajenia podróżnych: wszędzie wypić i przekąsić, a jedzenia porządnie dostać niepodobna; obiady smne, wstrętne i... drogie.

Ustawiczna zmiana panoramy podróży moją uroszalała. Najmilszych wrażeń doznałem, przejeżdżając przez Ural, jezioro Bajkalskie i góry Chingalskie, chociaż cała ta podróż była dla mnie przewlekłą, esterotygodniową katarszą, gdyż uczucie tęsknoty za krajem i swoimi strasznie mnie dręczyło. Na stacji Mandżurja zatrzymałem się dwa dni na prośby katolików miejscowych — troje dzieł ochrzciłem; mieli dwie Msze św., a nawet majowe nabożeństwo i wszyscy odbywali spowiedź wielkoczną, gdyż biedacy księdza nie mają. Sporo pracy miałem, lecz za to miłego i gościnnego bardzo przyjęcia doznałem od naszych rodaków mandżurskich.

Po przybyciu do Liaojiang przedstawiłem się władzy naczelnej.

W Liaojiang jest kaplica i misjonarz francuski. Ulekowawszy się, złożyłem mu wizytę, a pocelwiy O. Corbel zaproponował mi, bym zamieszkał u niego, na co chętnie się zgodziłem, zawiadomiwszy władzę naczelną o zmianie miejsca. Misjonarz rzadko bardzo w Liaojiang przebywa, lecz przeważnie jeździ po wsiach do swoich parafjan, których liczy do 2.500. Wogóle pędzimy życie koczownicze i tak się urządzamy, by zawsze jeden z nas był na niedzielę w Liaojiang. Obarezony jestem nawałem pracy — ustawicznie prawie w drodze. Pierwszy tylko tydzień cały pracowałem w Liaojiang, mając codziennie 80 do 100 żołnierzy, spowiadających się; w niedzielę św. Trójcy było ich 157. — Stałe locum mam w Liaojiang — po kilkodniowej niebytności zbiera się nowa paczka, gdyż wojska ustawicznie nowe napływają.

O. Corbel włada tylko językiem francuskim, niemieckim i chińskim; z sobą rozmawiamy po niemiecku. Na tydzień przed moim przybyciem udzielił żołnierzom, idącym na bitwę, absolucji jeneralnej bez spowiedzi, powiedziawszy im przedtem krótką naukę i pobudziwszy do żalu w języku francuskim, a następnie to samo powtórzył im w języku rosyjskim „attaché“ wojskowy, trochę tym językiem władający. Kupiłem sobie konia z siodłem za 135 rb. i osła za 9 rb., na którego wkładam cały swój kościół i rzeczy niezbędne, a dobre osliako samo idzie z koniem; w razie nieposłuszeństwa, deńszyk wymierza karę. Często noc nas zaskoczy we wsi głuchej i nieznaney, a w każdej prawie wsi jest jedna lub kilka rodzin katolickich, do nich się przeto udaję z prośbą o przenocowanie, choć, co prawda, wolałbym pod gołem niebem, gdyż rol się od robactwa, jak wogóle we wszystkich faszach chińskich, nie wyłączając naszej misyjnej w Liaojiang. Porozumiewam się słabą chińszczyzną, przyswojoną od misjonarza lub gestykulacją. Chińszczy, katolicy zwłaszcza, przedawiają mi się bardzo sympatycznie i ze stosunków z nimi wyniosłem dla nich współczucie i szacunek. Obawiam się tylko chunchuzów rozbójników, którzy całemi bandami włóczą się po górach, napadając na żołnierzy i wogóle na Europejczyków, a nawet i na Chińczyków. I zachowanie się Chińczyków przekonują o tem, że pod popiołem kryje się tu ciągłe ognie i że przy ładą sposobności wybuchnąć może silnym płomieniem, a wówczas powtórzy się historia z r. 1900.

Upały tu straszne, termometr wskazuje do +28° R. w cieniu, a na słońcu sęga +36°, a prsytem wiatry przejmujące. Zawierucha nabiera czasami takiej siły, że kłęby sękącego, ostrego piasku tamują oddech i osiępiają — w takich więc warunkach podróż konna nie bardzo jest przyjemna. Pomimo tych niewygód cieszę się, mając dużo pracy społecznej, że nie napróżno tu przyjechałem.

Kresami mojej wycieczki konnej i osłej jest Mukden i Niuczwan. Ponieważ jednak wielu żołnierzy katolików znajduje się na placu właściwych działań wojennych i nie pojednawszy się z Bogiem śpieszą do walki, przeto uważam, że obecność moja jest tam potrzebniejsza i udałem się do generała Kuropatkina z prośbą o pozwolenie udania się do wojsk, rozlokowanych wobec nieprzyjaciela. Oczekuję odpowiedzi na to podanie.

Pogrzeb sprawiedliwości.

Z powodu uchwalenia ustawy kolonizacyjnej przez pruską Izbę panów, sprawodawca Dziennika Berlińskiego kreśli następujący trafny obraz tej Izby:

Wehódząc onegdaj w sobotę po południu do nowego pięknego gmachu pruskiej Izby panów przy ulicy Lipskiej, mieliśmy uczucie, jakobyśmy szli na pogrzeb ideału sprawiedliwości i zasady równouprawnienia obywatelskiego w tem państwie. Panowie „senatorzy“ pruscy mieli w ostatecznej instancji sadecydować, czy ma być nadal wolno 3 milionom polskich obywateli osiedlać się na zdobytym przez nich kawałku ziemi ojezystej, czy raczej nie należy ich sepechnąć w szeregi bezdomnych proletarijusz i parjałów. Jakoż sadecydowali w myśl politycznego ideału krzyżackich założycieli i mnożycieli tego państwa.

Smutna i przygnębiająca to była uroczystość pogrzebowa.

Najprzód sami grabarze sprawiedliwości i równouprawnienia obywatelskiego przybyli na ten festyn bardzo nielicznie, z początku tak nielicznie, że sdało się, iż on wogóle nie będzie się mógł odbyć.

Przy rozpoczęciu posiedzenia nie było ich wiele więcej nad 20. Przesorny szef tego „prawodawczego“ ciała, książę Inn und Knyphausen wolał więc pogrzeb opóźnić o godzinę, aby liczba uczestników jego mogła się w tym czasie powiększyć. I powiększyła się o tyle, że można było do żałobnego obrzędu przystąpić.

Krótko po godzinie 2 mógł obwieścić prezydent, że Izba przystępuje do definitywnego czytania nowego projektu kolonizacyjnego.

Zagrały dzwonki w kuloarach i zebrało się w Izbie, jak obliczyliśmy, se wszystkich 72 prawodawców, w tem 60 grabarzy wolności i równości obywatelskiej, a tylko 12 jej obrońców. Z wybitnych katolickich a sprawiedliwych Niemców widzieliśmy sacnego hr. Oppersdorffa, który to w drugim czytaniu antypolskiego projektu tak piękną przeciw niemu wygłosił mowę, dalej obu hrabiów Praszma, ojca i syna hrabiego Droste-Vischering i kilku innych.

Niestety i nasi senatorzy nie bardzo dopisali. Przybyli tylko pp. hr. Bniński z Gultów, Kazimierz Chłapowski z Kopaszewa, Czapski z Kuchar, Teodor Moszczeński z Wiatrowa, ordynat czerniejewski hr. Włodzimierz Skórzewski i wreszcie p. Józef Kościelski z Miłosławia. Ostatni przyjechał spełnić swój obowiązek obywatelski i polski, mimo, że jak się dowiedzieliśmy, miał w tym dniu pełen dom gości z powodu nowego radosnego wypadku rodzinnego.

Niestety nie pojowali tak swego obowiązku narodowego inni polscy członkowie Izby panów. Prezes Koła parlamentarnego książę Ferdynand Radsziwiłł tak samo jak podczas drugiego czyta-

nia antypolskiego projektu świecić i onegdaj nieobecności.

Wtedy uważał swoją obecność na chrześniach wnuczki w Krakowie za ważniejszą, aniżeli rzucenie swego poważnego głosu na szalę przeciw nowemu zamachowi na polskie społeczeństwo. — W dniu onegdajszym wolał cieszyć się wywczasem w Olyce, podczas gdy jego stryjeczny brat, przyboczny jenerał-adjutant cesarza, książę Antoni Radziwiłł wolał bawić w swoim Nieświeżu, niż przyjechać do Berlina i bronić swego narodu, który właśnie jego rodowi tyle przez wieki dawał mienia i największych zaszczytów.

Nie przybyli wreszcie: książę Antoni Sułkowski z Rydzyny, ordynat Taczanowski z Taczanowa i hr. Mieczysław Kwilecki z Oporowa, nie mówiąc już o hr. Bogdanie Hutten-Czapskim, do którego o jego nieprzybyciu nie możemy mieć pretensji, bo on się sam już za narodowego Polaka nie uważa, tylko zalicza się do takich „Polaków”, jakimi minister Hammerstein pragnąłby widzieć całe nasze społeczeństwo, czego jednak ani on, ani jego następcy nigdy się nie doczekają.

Zacząły się obrady.

Referent komisji, były pruski minister hr. Botho Eulenburg nie wahał się mimo swojej sławnej jawny zamach na najświętsze prawo 3 milionów polskich obywateli państwa sławić jako konieczny akt samoobrony państwa.

Raz tylko odezwało się z ust jego jakby echo przygiętego sumienia, gdy przyznał, że przyzwolenie na tę ustawę nie sprawia ani jemu, ani większości tej izby „prawdziwej radości”.

Ale to była tylko jedna taka chwila u niego, bo reszta, żarliwie przemawiał za wszystkimi paragrafami projektu, który, jak my sądzą, w skutkach swoich istotnie nie sprawi „prawdziwej radości” — Niemczyżale ani interesom państwa pruskiego!

Zaraz po referacie hr. Eulenburga, który przedstawił się nam (było nas reszta tylko 2 Polaków na trybunach Izby) jako doskonały typ spadkobiercy „idei” krzyżackiej, zabrał głos p. Józef Kościelski.

W Izbie nastąpiła cisza.

Wszyscy byli widocznie ciekawi, jak wystąpi w tej sprawie przeciw rządowi ten dawniejszy ulubieniec cesarza i były przywódca szczęśliwie już dziś pogrzebanej, bo szkodliwej dla energii narodowej polityki „ugodowej”. I przyznać trzeba, że jeżeli bezwzględna polityka rządu uczyniła dla nas coś dobrego, to niewątpliwie to, że z głów polskich wypędziła wszelkie mrzonki ugodowe, że ludzi, którzy niegdyś wierzyli w możliwość pogodzenia interesów naszego narodu z interesem państwa pruskiego, przekonała o absolutnej niemożliwości tego i że wszystkich prawych Polaków sprowadziła znowu pod jeden dach i do jednego obozu, spojonego jedną

myślą i wspólnym zamiarem walczenia do ostateczności w obronie zagrożonych świętości narodowych, o własnych siłach, bez oglądania się na cnde łaski i cudzą pomoc.

Mowa p. Józefa Kościelskiego była tym razem wiernym wyrazem uczuć i oburzenia całego społeczeństwa na system pruski. Z ust jego szły istotnie gromy ku ławie ministrów, tak mianowicie, gdy im w twarz zarsucił, że operują przeciw nam pozytywnie nieprawdziwymi twierdzeniami, że po tem nie mają odwagi twierdzeń takich sprostować, i że dają bezprzykładny w dziejach świata obraz rządu, występującego przeciw dobrobytowi, powodzeniu i bezpieczeństwu prawnemu obywateli własnego państwa.

Przepyszmem było jego porównanie o grmiącym Jowiszu (systemie pruskim) i Prometeuszu (narodzie polskim), któremu pierwszy chciał odebrać chatę i zagasić płomień jego ogniska. Nie uda się i systemowi pruskiemu zagasić żywego płomienia ogniska polskiego. Bo u nas nie ma patriotyzmu z interesu, nie ma bengalskiego ognia szowinizmu, tylko jest czysty, święty i wzniosły ogień wiary w wieczne prawo i wyrównanie wszelkiej krzywdy. W tym ogniu spalić się muszą niepopierze skrzydła talarowego patriotyzmu.

Piękne te słowa wypowiedziane z głębokim wewnętrznym wzruszeniem, silne, nawet na krzyżackich junkrach robiły wrażenie, a słuchacza polskiego wręcz porwały i zwilżały łzą wzruszenia jego oczy.

Jak wobec tej, pełnej wysokiego polotu myśli, mowy p. Józefa Kościelskiego marnie się przedstawiała odpowiedź ministra Hammersteina! Tylko tak mało wymagającą Izbę jak ta, w której się walka antypolska rozgrywała, mogła ona zadowolić. Na ciężkie zarzuty mówcy polskiego nie znalazł poprostu argumentu nad ten, po sto razy już odgrzewany, że ustawa nie zwraca się wyłącznie przeciw Polakom i że jest absolutnie konieczną ku obronie niemieckim!

Reszta ministrów — obecni byli prócz p. Hammersteina pp. Schoenstedt i Stadt — milczała. Autor zaś antypolskiego projektu „praniecie”, minister rolnictwa Podbielski, wolał wcale nie przybyć na posiedzenie. Czyżby z obawy, że musiałby przyznać, iż owe 40 wsi na Pomorzu, które według jego twierdzenia wykupiły banki polskie, istnieją — na księżycu?

Z łona Izby nie okazywano wielkiej ochoty do udziału w dyskusji. Milczeli Mirbachy, milczeli Manteuffle, chociaż byli obecni, natomiast jako usłużny pomocnik rządu wystąpił starosta krajowy Księstwa p. dr Zyg. Władysław(!) Dzielbowski, ów mąż, który dopiero na uniwersytecie podobno odkrył swoją niemieckość. Wstrętny to był widok, gdy ten nowej daty Niemiec rzucił

ciężkie oskarżenia na społeczeństwo, z którego wyszedł, gdy je oskarżał o radykalizm i dowodził, że projekt antypolski wyjdzie na dobre nie tylko Niemcom, ale i — Polakom. To też możemy tylko przyklasnąć przypuszczeniu *Vorwärtsu*, że Polacy są dumni z tego, że pana tego nie potrzebują zaliczać do swoich.

Czy to nie tragiczna ironja losu, że tak twórca jak i główny obrońca antypolskiego projektu w Izbie panów pp. Podbielski i starosta krajowy Księstwa dr Dzielbowski to w prostej linii potomkowie szlachty polskiej?!

Debata jeneralna się skończyła.

Przy głosowaniu finalnem oświadczyło się tylko 12 członków Izby panów przeciw nowemu zamachowi na nasz naród. 60 oświadczyło się za nim, pomiędzy nimi „wolnomyślny” burmistrz Gdańska Ehlers.

Uroczystość pogrzebu sprawiedliwości i równouprawnienia obywatelskiego w Prusach trwała nie całe 1½ godziny.

Niebezpieczny opozycjonista.

Mowa poniedziałkowa barona Banffyego. — Jej poważne wrażenie. — Prasa wiedeńska przestaje kpić z nowego opozycjonisty. — Banffy zna Węgry. — Opozycja nie ma wodza. — Zostaje nim Banffy. — Wiedeń będzie się z nim liczył.

Nasz korespondent wiedeński (*Mw.*) pisze:

Po pierwszej, poniedziałkowej mowie Dzyderego Banffyego na posiedzeniu Izby poselskiej w Budapeszcie te gazety wiedeńskie, które zrazu chciały z niego pokpiwać i przedstawiać go za maderskiego, politycznego Don Quichote’a, umilkły. Zrozumiano w Wiedniu, że opozycjonista, umiejący ubrać w formę program życzenia całego narodu jest niebezpiecznym, ale jeszcze niebezpieczniejszym jest taki opozycjonista, który nie tylko wypowiada życzenia narodu, lecz jako były prezes ministrów może opowiedzieć, jako to u góry krzyżuje się życzenia narodu.

Niebezpiecznym jest taki były prezes ministrów, który głośno wobec całego narodu wolał, że jako naczelnik rządu przekonał się, iż sfery kierujące w Wiedniu nie chcą dopuścić zamachowania na zewnątrz państwowości Węgier. Węgry cieszą się wewnętrznym samorządem, lecz na zewnątrz znikają jako uzupełniająca część monarchii austriackiej. Zagranica wie, że istnieje samodzielna Bułgaria, samodzielna Serbia, samodzielne Czarnogórze, lecz o samodzielnym Węgrzech zagranica nie wie, bo nie pozwała na to Wiedeń.

I dlatego baron Banffy chce dążyć do rozdziału celnego z Austrią. Tylko z pomocą rozdziału celnego będą mogły Węgry zaznaczyć dobitnie na zewnątrz swoją państwowość.

CYGARNICZKA

przez

Artura Gruszeckiego.

80

(Ciąg dalszy).

Zabrała się żywo do roboty, umyła okna, wraz z matką wyszorowała podłogę, i ze starych gałganów zrobiła chodnik, aby Julka i Jasiek nie zabłocili.

Gdy wieczorem zasiedli wszyscy do skromnej wieszery, spytała matka:

— Cóż my im damy?

— Rantutko pobiegne po śledzie, mama je przyprawi... Upieczcie się obieranych ziemniaków, trochę masła, chleba... czy nie królewskie przyjęcie? śmiała się rada ze swego pomysłu.

— Hm... zawsze to koszt, ale z ludźmi żyć trzeba, — westchnęła matka, — to bieda, że niema dostatku naczyń.

— Pożyczymy u dziadzia.

— Czy nie lepiej u Karolostwa, — doradzała Julka, — nosić nie trzeba, bo w miejscu.

— Byle nie od nich, — zawołała Stasia, — Bóg wie co pomysłiliby o nas.

— Także coś, — wzruszyła matka ramionami, — toć wiedzą, że my nie bogacze.

— Moja mamó, tylko nic od Leszyckich... sama pójdę i przyniosę od dziadków.

— Ano, jak nie, to nie.

— Czy też pomyślałaś o trunkach, — odezwała się Julka po chwili, — jakże chłopów przyjmować bez kieliszka.

— Już tylko ty się nie mieszaj, — zgromiła siostrę, — mam oszczędzonych na kapelusze dwie korony, kupię wódki i piwa... musi im wystarczyć... A teraz do łóżka, muszę się wypaść porządnie, bo się umęczę.

Na drugi dzień, już w południe wszystko było gotowe na przyjęcie gości, a na półce ściennej stały przygotowane talerze i faszki z piwem.

Dzień kwietniowy był pogodny, słoneczny,

wierzby i topole pokryły się szare-zielonym pąkolem, a murawy lśniły się świeżą zielenią.

Stasia dla zabicia nudów oczekiwała gości wyszła z Julką nad Wisłę, wtem z jednego zakrętu wyszedł Sobek, przywitał się bardzo uprzejmie i po chwili:

— Czegoż tak wypatrujecie nad Wisłą?

— Gonię fale i myślę, że musi być przyjemnie kotysać się w łódce.

— To tania przyjemność, — zaśmiał się, — a chcecie to was podwożę.

— Dziękujemy, — zarumieniła się Stasia z zadowolenia, — ale zmęczysz się.

— Także coś... nie bój się, mam siłę; a wrócimy to znajdzie posłtek u was... chyba żeś się już rozmyśliła.

— O, ja nie taka zmienna, — uśmiechnęła się, — i wszystko czeka gotowe.

— To pojedziemy, — skoczył z wysokiego brzegu i szedł by odwiązać swoją łódź kołyszącą się na wodzie.

— Już wybierasz się na łów? — zawołał wesoło Kazik.

— A ty skąd się wzięłaś? Szukałem cię!

— Bawiłem u stryja... gdzie jedziesz...

— Powiozę Żagielakie... stadaj!

— I owszem — a poznawszy Stasię stojącą dość daleko, skłonił się i wskoczył do łodzi.

Szybko podплыли do dziewcząt, które przy pomocy Sobka weszły na chwilejną łódź.

— Na Bielany! — zawołał Sobek i mimo że płynęli pod wodę łódź szła szparko pod uderzeniem wiosel.

— Dużo też zarabiacie? — spytała Stasia.

— To zależy, czasem sto, czasem i więcej koron z połowu — odpowiedział Sobek, który sterował łodzią.

— Ho, ho... toś bogacz! — zaśmiała się.

— Ba policz, że idzie na czterech, a opłata za rewir, a życie przez cztery dni, noclegi... to i co zostanie?

— Byłoby nam lepiej, gdyby nie te psy inspektorskie, które pilnują ryb... A teraz nie wolno karpi... teraz śledzi... snów leszcze... bo niby

to tarło, więc głupia ochrona — obruszył się Kazik.

— Całe prawo rybne djabła warte — rzekł Sobek — bo ryba trze się nie we Wiśle, ale na kamieniach, na płytkich dopływach i chłopi łowią i ładują furami, a nam rzetelnym rybakom nie wolno.

— Czyż nie możecie się sprzeciwić?

— Podaliśmy zażalenie i prośbę, ale Pan Bóg wie kiedy przyjdzie odpowiedź.

Milczeli jakiś czas, a Sobek wskazując na Tynieć rzekł:

— To ci był zamek potężny... panowali, gnębili naród, a teraz gruzi tylko.

— Prawda — powiedziała Stasia — ale Bielany jak stały, tak stoją — patrzyła na białe wieże i budynki wychylające się z lasu.

— Ba, bo Bielany na chwałę Boską, a Tynieć na ludzką — objaśnił Kazik.

Znow wszczęli rozmowę o rybactwie i rybakach.

— Ja sobie chwałę mój zawód — mówił Sobek — byłem słuchał prawa drukowanego, wolnym jest. Chcę pracować, to pracuję, a nie chcę, nikt mnie nie zmusi.

— To się wie, nie ma na świecie lepszego fachu jako nasz — potwierdził Kazik.

Zacząły się krytyki i porównania z innymi fachami, aż Stasia widząc, iż słońce zniża się ku zachodowi rzekła:

— Wracajmy, bo pewno nas czekają.

— Z bystrzem pomknijemy i za chwilę będziemy na Rybakach.

Gdy przejeżdżali po pod klasztor Zwiersyniecki, odezwała się sygnaturka na Anioł Pański, dźwiękiem chrapliwym, smutnym.

Wszyscy odmówili Anioł Pański, a rybacy dodali w końcu: Wieczne odpoczywanie racz po-topionym dać Panie.

Julka zdziwiona tem zakończeniem spytała Kazika:

— Dlaczego odmiennie mówicie?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Baron Banffy sna swoich rodaków. Wie, że takie hasło trafi im do głowy i do serca, że tymi słowami jedna sobie tysiące zwolenników, że wytwarza sobie stanowisko w kraju, którego nikt a nikt nie będzie mógł lekceważyć.

Znając swoich rodaków, rzucił on jeszcze drugie hasło: zmadziaryzowania armii węgierskiej. Baron Banffy opiera się na zasadzie teoretycznie zupełnie słusznej, że państwo musi posiadać własną armię. Inaczej nie jest zupełnym państwem. Oburza go fakt, że te same prawa językowe w armii przyznano Czechom i Polakom, co Madziarom. Z naiwnym egoizmem narodowym ekspres ministrów uważa Madziarów za coś lepszego, niż Polaków i Czechów. Dlaczego? Bo Madziarzy tworzą odrębną monarchję, podczas gdy Polacy i Czesi są tylko obywatelami monarchji austriackiej.

Ale właśnie ten naiwny egoizm narodowy trafia wybornie do przekonania Madziarów. Kto się stykał osobiście z politykami węgierskimi, ten poświadczy, że poza pewną sympatją tradycyjną dla Polaków, dzisiejsze pokolenie Madziarów uważa nas Polaków za naród niższego rzędu. Dlaczego? Oto dlatego, że oni, Madziarzy, tworzą własne państwo, podczas gdy nam zabiorcy odebrali niezależny byt polityczny.

Baron Banffy ma lat sześćdziesiąt, jest przeto w latach, gdy się ludzie nie puszczają na niebezpieczne awantury polityczne. Powiadam raz jeszcze, że zna doskonale nastroj duchowy i dążenia polityczne swoich rodaków.

Wie, że ugoda 1867 roku wcale im nie wystarcza. Uważają ją oni za zadatek, ale nie za pełną zapłatę, za fundament, na którym wzniesli mury państwowości węgierskiej, wymagające teraz dachu.

Obliczył także, iż wszystkie stronnictwa opozycyjne są teraz bez przywódców. Kossuth nie posiada ani talentu, ani wymowy, ani ochoty do walki. Oportunizmem zaszargał to, co miał jedynie w zanadrzu: nazwisko po ojcu. Hr. Apponyi był i jest zawsze chwiejnym, niezdeterminowanym, niewyraźnym. Pod jego sztandar nie zgłosi się wielu. A zatem pozostaje wakans otwarty: stanowisko szefa opozycji, który skupiłby pod swoją kumendę wszystkie żywioły, niezadowolone z ugody 1867 r. i pragnące odbudowania Węgier z przed lat czterystu, Węgier, połączonych z krajami dziedzicznymi Habsburgów tylko unją osobistą.

Nie! Takich przeciwników politycznych, jak baron Banffy, nie można lekceważyć. Takich o pozycjonistów albo się niszczy, albo się ich kupuje dopuszczeniem do władzy. Na tę drugą ewentualność liczy baron Banffy.

Może się i nie przeliczy. W Austrii, a raczej w Austro-Węgrzech nawet niemożliwość jest możliwą.

Hough Conway.

W OBJĘCIACH NOCY.

Przekład z angielskiego H. S.

(Ciąg dalszy).

II.

Sen czy obłąkanie?

Silne ręce, które przyciskały mnie do ziemi, nie zwolniały na chwilę nawet. Zrozumiałem, że w tej pozycji, leżąc nieruchomo, było jedyną szansą ocalenia dla mnie i przekonania napastników o mojem kalectwie. Broniąc się, nie mogłem nic wygrać, przeciwnie, wszystko stracić.

Byłem silny, lecz gdybym nawet nie był ślepy, obawiałbym się walczyć z kolosem, który mnie trzymał.

Oprócz tego, on miał towarzyszków... ilu? nie wiedziałem... towarzyszków gotowych mu pomagać. Pierwszy ruch oporu byłby dla mnie wyrokiem śmierci.

Nie robiłem tedy żadnego usiłowania, żeby się podnieść i pozostałem bezwładny, nieruchomy, tak samo jak nieboszczyk, na którego upadłem. Każda minuta wydawała mi się długa jak godzina.

Wystawcie sobie moje położenie: ślepy w domu nieznanym, powalony na ciało człowieka, który tylko co skonał, na łasce tych, którzy spełnili okrutne morderstwo, bez możliwości widzenia otaczających morderców i odgadnięcia po ich ruchach, jaki mnie los czeka, w dodatku zdawało mi się, że czuję już zimno żelaza, lub morderczą kulę przeszywającą piersi. Czuję ciągle ręce duszące, leżałem na trupie, słyszałem tylko ciche jęki... Czy można sobie wyobrazić straszniejsze położenie?

Od tej nocy nie wierzę już, że włosy bieleją w jednej chwili, gdyby to było prawdą, byłbym wyszedł z tego pokoju z głową starca.

Korespondencja.

Iwonicz 4 lipca.

W malowniczej okolicy nad górskim potokiem, kryje się Iwonicz wśród sześćsetmorgowego lasu szpilkowego, w którym stuletnie jodły spotyka się w zwartych szeregach, rosące bez trwogi przed niszczycielską siekierą.

Zdroje iwoniczkie słynęły już za dawnych czasów, bo w bibliotece Jagiellońskiej znajduje się manuskrypt z r. 1630 p. t. „Censura o wodzie Iwoniczkiej“, a stwierdza to również ustęp z wizyty kościoła iwoniczkiego z roku 1639: Do tych wód z całego prawie Królestwa Polskiego i z zagranicy, a najwięcej z Węgier, jakby do wód Siloe lub do Kryniczy wypróbowanej, niezmiernie corocznie napływa ludność.

Dziś Iwonicz zalicza się do najskuteczniejszych wód jodowo-słonych i jest jedną z najpiękniejszych miejscowości kąpielowych w Galicji.

Frekwencja corocznie warasta bardzo wydatnie tak, iż do dziś liczba gości wynosi już 1800 osób. W poprzednich latach dawał się czuć brak mieszkań podczas najgorętszego sezonu; obecnie jednak braki te, dzięki energii dyrektora zakładu p. Mazurkiewicza usunięto, bo zbudowano dwa olbrzymie budynki drewniane o sześćdziesięciu pokojach, zupełnie nowo umeblowanych i urządzonych. Wogóle z każdym rokiem zaprowadza się tu udogodnienia mające tak wygodę, jak i przyjemność na celu. Coraz piękniej przedstawia się Iwonicz pod względem estetycznym. Stary, tak zwany „Dom źródłowy“ zburzono, odsłaniając w ten sposób widok na źródła, a na miejscu budynku założono piękny trawnik i klombów kwiatowe. Klombów takich spotyka się tu coraz więcej, a niektóre są nawet bardzo piękne i okazałe.

Droci w tym roku specjalnie dobre i równe, tak że nawet tuż po ulewnych deszczu można iść w las suchą nogą.

Na deptaku rojno i gwaro; tłumy kuracjuszków przechadzają się przy dźwiękach muzyki zakładowej (nawiasowo mówiąc bardzo dobrej).

Pomoc lekarska bardzo gorliwa. Lekarze zakładowi np.: dr Gabryszewski i dr Staniszewski; prócz nich praktykuje tu wolno trzech lekarzy. W pięknej kaplicy codziennie odprawia nabożeństwo kapelan zakładowy z zakonu OO. Kapucynów, a także odprawiają msze św. księża, przebywający tu na kuracji.

Działwy tu całe gromady. Dla nich odbywa się w osobnym budynku gimnastyka, a co kilka dni barwne i gwarne zabawy na wolnym powietrzu.

Dla starszych przygotowano inne rozrywki, jak: strzelnicę, kregielnię, lawn-tents, czytelnię, a wreszcie piękną salę balową.

Nie trzeba dowodzić, iż spacerować po tutejszym

To mogę tylko powiedzieć, że pisząc tę historję dawno minioną, teraz gdy dokoła mnie spokój panuje, gdy otaczają mnie ci, których kocham, pióro drży mi w palcach, czuję, że słabo mi się robi; odtwarzam w myśli jasno, jak gdyby to dziś było, najstraszniejszą godzinę w mojem życiu.

Na szczęście potrafiłem zachować spokój, powtarzając: „Jestem ślepy, patrzcie i przekonajcie się!“ Szczerość mojego głosu przekonała zapewne morderców.

Niebawem jasne światło lampy obito się o mój wzrok zanikły.

Lampę tak blisko przysunięto, iż czułem jej gorąco na twarzy.

Domyśliłem się, że ktoś pochylił się czy ukląkł, badając moje oczy, gdyż czułem oddech jego na policzku — oddech krótki, szybki.

Nareszcie sędzia mój podniósł się. Za chwilę puściły mnie ręce trzymające za gardło i zaczynałem mieć nadzieję, że nie odbiorą mi życia.

Dotąd żaden z otaczających nie przemówił: teraz usłyszałem głosy, lecz szepczące tak cicho, iż pomimo starania nie mogłem nic usłyszeć, choć przekonałem się i poznałem, że to trzy osoby rozmawiały.

A przez ten czas ciągle odbywały się słabe jęki — jęki kobiety — smutny akompanjament do tej sceny grobowej!

Byłbym oddał wszystko, co posiadałem, — wszystko, z wyjątkiem życia, aby odzyskać wzrok choć na jedną minutę i móc zobaczyć to, co się działo koło mnie.

Rozmowa szeptem trwała ciągle, coraz żywsza, przerywana; oznaczała spór gwałtowny, a jednak powstrzymywany.

Nie trzeba było wielkiego rozumu, żeby domyśleć się, o co chodziło!

Naraz ustała zupełnie; jedyny głos, który mnie dochodził jeszcze, to był ten jęk straszny, tłumiony...

Ktoś dotknął mnie nogą.

— Możesz wstać — rzekł głos surowy.

lecie należą do wielkich przyjemności, a wycieczka do stawu, albo do „Bełkotki“, należy do najbardziej uczęszczanych.

Bełkotka jest to sadzawka omurowana i otoczona żelaznymi sztachetkami. Woda w niej wlecznie kłębi się i bełkoce, bo wydobywa się z głębi gaz w wielkiej ilości, który od zapalki wybucha silnym płomieniem, a ugasić się daje za pomocą uderzeń gałęziami jedliny. Wincenty Pol napisał o Bełkotce piękny wierszyk, który wykuto w marmurze i wmurowano obok Bełkotki.

W roku obecnym zauważyć się daje słabsza frekwencja gości z Królestwa. Widocznie wojna rosyjsko-japońska i połączone z nią trudności państwowe, a może i finansowe wywarły ten wpływ ujemny.

Bawił tu znany i ceniony monologista p. Józef Chorąży i w ostatnią niedzielę wygłosił cały szereg monologów. Salę wypełnili szczerze goście, bawiąc się wybornie doskonałym profesorem magji (a la G. Fiszer) i oklaskując wybornego Wojtkę Muchę, po stracie najdroższej Magdusi.

Artysta udaje się z Iwonicza do innych miejsc kąpielowych w naszym kraju.

Dnia 2-go b. m. w niedalekiem od Iwonicza Miejscu Piastowem, wybuchł rano groźny pożar w budynku Zgromadzenia ks. Salezjanów. Ogień powstał z wybuchu lampy naftowej i tak szybko ogarnął wielki dom drewniany, w którym była jadalnia i sypialnia wychowanków zakładu salezjańskiego, że chłopcy oknami wyskakiwali z płomieni. Dwóch chłopców odniosło tak silne poparzenia, że ich w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala w Krośnie.

Budynek spłonął doszczętnie. Reszta zabudowań salezjańskich ocalała.

Żydowski bohater.

Hr. Milewski, którego Barber czynnie znieważał, zażądał od niego sadosycuczynienia honorowego i posłał mu sekundantów. Żydek stchórzył jednak. O przebiegu tej sprawy pisze *Deutsches Volksblatt*:

„Prasa rewolwerowa czyni niemożliwe wysiłki, aby udowodnić, że żyd Barber nie miał potrzeby z bronią w ręku stanąć naprzeciw obrażonego hrabiego, aby narazić się na ewentualne otrzymanie kuli z prochu, jako zrównoważenie tej, którą już ma — powiedzmy — z tyłu. (Hr. Milewski trafił kulą Barbera podczas ucieczki. Przep. Red.). Ta prasa przekroczyła już rzeczywiście granice śmieszności; jedno z pism drukuje szpaltowy artykuł jakiegoś bezimiennego „wybitnego“ prawnika, który na sprawach honorowych rozumie się tyle, co doródkarz wiedeński na literaturze japońskiej. Do tej pory nie

Gdy wpadłem tak nierozważnie do pokoju, sądziłem, że okrzyk, jaki mnie powitał, pochodził z ust cudzoziemca. Obecnie, ten co mówił, miał najczystszy akcent angielski; zanotowałem ten fakt w pamięci.

— Idź prosto... cztery kroki — mówił głos. Postuchałem. Za trzecim krokiem trąciłem się o ścianę.

Była to zapewne próba, żeby się upewnić o mojej ślepcie.

Ktoś położył rękę na mojem ramieniu i zaprowadził do krzesła.

— A teraz — odeswał się ten, który już do mnie mówił, — powiedz nam, jak można w najkrótszych słowach, kto jesteś, jak i dlaczego przyszedłeś tutaj. Śpiesz się, nie mamy czasu do stracenia.

Wiedziałem, że nie mają czasu do stracenia. Znadto dużo mieli do roboty, do ukrywania.

Opowiedziałem im poprostu, w jaki sposób znalazłem się w takim okropnem położeniu. Ukryłem jedynie moje nazwisko.

Po co miałem je podawać tym mordercom? Mogli mnie karać śledzić, a jeżeli tego wymagało ich bezpieczeństwo, obejść się ze mną tak, jak z tym, co leżał zakrwawiony o kilka kroków odemnie.

Podaliśmy im tedy fałszywe nazwisko, lecz oprócz tego całą prawdę powiedziałem.

Podczas gdy mówiłem, usłyszałem znów ten sam jęk w końcu pokoju.

Szałeństwo prawie mnie opanowywało. Sądzę, iż gdybym miał pewność, że z moich ciemności dosięgnę którego z tych ludzi i uchwycę za gardło, byłbym go zadusił, choćbym miał za to życiem zapłacić.

Skoro skończyłem opowiadać, znów się zaczęła cicha narada.

Potem jeden z nich, znajomym już mi głosem, zażądał klucza, który o mało mnie nie zgubił.

(Ciąg dalszy nastąpi).

nadeszło jeszcze *parere* rabina czerniowieckiego, zaimm jednak nadejście i zaimm ogłosi je pewna prasa, naturalnie w sprawach honorowych — nie w kahale i talmudzie — także „wybitna“, rozporządzamy już zupełnie wystarczającym i nieodwołalnym orzeczeniem stron, jedynie kompetentnych w sprawach honorowych, mianowicie orzeczeniem dwóch oficerów austriackich w czynnej służbie, którzy za zezwoleniem władz zajmowali się tą sprawą.

Jest to następujący dokument:

Protokół spisany przez podpisanych z powodu zajścia między panem Ignacym Karolem hr. Korwin Milewskim a Emanuelem Brunonem Barberem, które miało miejsce dnia 28 czerwca 1904 roku o godzinie 6:45 minut wieczorem na dworcu kolejki pónocnej w Wiedniu.

Niżej podpisani, jako zastępy p. Ignacego Karola hr. Korwin-Milewskiego, byli przez tegoż upoważnieni do zażądania od Barbera za czynne znieważenie hrabięgo, satysfakcji honorowej z bronią w ręku.

Ponieważ Barber nasze pisemne wezwanie oddał władzom sądowym z tem doniesieniem, że hr. Milewski popełnił „zbrodnię wyzwania“ — uważamy naszą misję za zakończoną w sposób honorowy dla p. hr. Korwin-Milewskiego.

Wiedeń, 3 lipca 1904.

Zygfryd Emmel,

porucznik konnej baterji dywizji 1-ej korpusnego pułku artylerji Nr 1 w Krakowie.

Ludwik Grünberger,

porucznik konnej baterji dywizji 1-ej korpusnego pułku artylerji Nr 1 w Krakowie.

Teraz — pismo w dalszym ciągu *Deutsches Volksblatt* — wszyscy wiedeńscy „wybitni“ prawnicy i rabini z Czerniowca, mogą wystawiać *parere*, jakie się im tylko podoba; sprawa jednak jest dla każdego honorowego człowieka zakończoną.

Od Administracji.

Ci z Szanownych Prenumeratorów, którzy przedpłaty za miesiąc Lipiec do 12 nie nadesła, następnego numeru już nie otrzymają.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dnia czwartek Cyryla i Metodogo apostołów Słowian i Odona biskupa wysnawcy; w piątek Elżbiety królowej wdowy i Eugenjusza męczennika.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dnia o godz. 8 minut 41, zachód przypada o godz. 7 minut 47, długość dnia godzin 16 minut 5.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

Trzydniowa Rekolekcja dla pp. nauczycielek odbędzie się w klasztorze SS. Urszulanek w Tarnowie. Początek 24-go sierpnia o godzinie 5-tej popołudniu, zakończenie 28-go sierpnia rano.

Tarnów 5 lipca. (Swięcenia. — Wizytacja kanoniczna. — Prywatne gimnazjum żeńskie). Ks. biskup Leon Wałęga udzielił święceń kapłańskich następującym klerikom tarnowskiego seminarjum duchownego: ks. Jarochowi Andrzejowi, ks. Mazurewi Romanowi, ks. Przywarze Michałowi, ks. Sitce Romanowi, ks. Słowikowi Janowi, ks. Suwadzie Karolewi, ks. Wiślickiemu Janowi i ks. Ziazi Pawłowi.

Z powodu braku księży w diecezji tarnowskiej, za dyspensą papieską, mimo braku przepisanej wieka zostali ponadto wyświęceni: ks. Bajda Jan, ks. Szewczyk Józef i ks. Rogoziński Józef.

* Wizytację kanoniczną dalszej części dekanatu bobowskiego przeprowadzi ks. biskup Wałęga w następującym porządku: Dnia 18 sierpnia popołudniu w Ciężkowicach, gdzie zarazem odbędzie się konsekracja nowobudowanego kościoła. Dnia 22 sierpnia w Bruśniku, także wizytacja w połączeniu z konsekracją kościoła. Dnia 24 sierpnia w Bobowej; dnia 26 sierpnia w Wilczyskach; 28 sierpnia w Lipnicy Wielkiej; 30 sierpnia w Korzennej; 31 sierpnia w Mogilnie. Dnia 1 września w Kruźlowej; 2 września w Ptaszkowej; 3 września w Grybowie, skąd dnia 6-go września popołudniu wróci ks. biskup do Tarnowa.

* Żeńskie gimnazjum prywatne ma być otwarte w Tarnowie od 1 września b. r. Założeniem gimnazjum zajmuje się osobne Towarzystwo, z dyrektorem I gimnazjum p. Romanem Zawilińskim na czele.

Na zgromadzeniu wstępem, w którym wzięło udział kilkadziesiąt osób, uchwalono:

- 1) Aby gimnazjum żeńskie prywatne było ośmioklasowe i w zupełności odpowiadało co do warunków i programu gimnazjum męskiemu.
- 2) Aby po uzyskaniu pozwolenia otworzyć w przyszłym roku szkolnym odrazu klasę I i II.
- 3) Aby komitet tymczasowy, złożony z dyrektora gimnazjum p. Romana Zawilińskiego, radcy szkolnego

go p. Martusiewicza i aptekarza p. W. Adlera, urządził wpisy próbae w kancelarji I. gimnazjum.

W ten sposób przybędzie Tarnawowi nowa instytucja naukowa dla kobiet emacypantek.

„Sokół“ w Oświęcimiu podałsił humanitarną myśl, by w czasie powodzi, na jakie ta okolica kraju tak często bywa narażona, Towarzystwo zajmowało się akcją ratunkową, dotąd przeważnie niewystarczającą z powodu braku środków i sił odpowiednio wykształconych. W tym celu nabyło Towarzystwo łódź dla ćwiczebnego użytku w celach ratunkowych. Dnia 14 sierpnia odbędzie się poświęcenie łodzi, połączone z wspólnymi ćwiczeniami gimn. Szczegółowy program ogłoszony będzie później.

Prezes kahału złodziejom. „Głos Przemyski“ pisze: „Tymi dniami aresztowany został Baruch Salik, prezes kahału i macher wyborczy miasta Birczy, za sprzeniewierzenie kilkunastu tysięcy koron w kasie kahalnej. Baruch Salik był jednym z filarów klasy rządzącej w Birczy, robił, co mu się żywnie podobało. Cyganów, kradł, oszukiwał, deponował sobie niemiłych ludzi, jednym słowem był panem życia i śmierci obywateli. Wszyscy go się bali, to też nie dziw, że wybrano go zastępcą burmistrza, członkiem Rady powiatowej i t. d. Ostatnimi czasami popełnił tyle łajdactw, że wreszcie musiano go aresztować.“

Adam hr. Krecjiński, redaktor „Biblioteki Warszawskiej“ zgrupował u siebie w tych dniach redaktorów dzienników i czasopism warszawskich, celem zastanowienia się nad projektem wprowadzenia do wydawnictw perjodycznych jednostajnej pisowni, ułożonej według wskazówek krakowskiej Akademji Umiejętności. Na propozycję zgodzono się w zasadzie, odkładając jednak ostateczne sprawy na wreszcie, gdy przedstawiciele dzienników będą mogli zebrać się w licznym komplecie.

KRAKÓW, 7 lipca

Obowiązki tymczasowego sekretarza uniw. Jagiell. porażyło ministerstwo oświaty drowi J. Waligórskiemu, dotychczasowemu inspektorowi podatkowemu przy tutejszej administracji podatków. Dr Waligórski w bieżącym tygodniu obejmie swe obowiązki.

Wydział lekarski uniw. Jag. zaproponował na katedrę psychjatrii dra H. Halbana („unico loco“), obecnie docenta psychjatrii przy uniw. wiedeńskim, oraz od 6 lat asystenta kliniki psychjatricznej, którą prowadził dawniej prof. Krafft-Ebbing, a obecnie prof. Wagner-Jauregg.

Ślub p. Stefanji Christophori z dram B. Gerzabkiem, dyrektorem szpitala w Husiatynie, odbył się 5 b. m. o 7 godzinie rano w kościele Marjackim. Mimo wczesnej pory zebrało się wiele przyjaźni i znajomych, dając tem wyraz szacunku dla łączących się zaciętych dwóch rodzin. Jawiła się też reprezentacja krakowskiej Elenterji i usły sekretarza p. Słazka w imieniu wszystkich abstynentów złożyła panie młodzie, nader gorliwemu członkowi „Elenterji“ życzenia, zakończone prośbą, by zapoczątkowane na krakowskiej ziemi szczytne prace przeszkodzić raczyła na dalekie kresy wschodnie i tam dla idei naszych pozyskała serc miliony.

Operetka. Nadzwyczaj ruchliwy i ożywiony repertuar operetki lwowskiej, przysłał w bieżącym tygodniu przez Offenbachowskiej „Wenecji w Paryżu“, oczekiwanej przez krakowską publiczność, operetkę Pawła Linckiego p. t. „Lysistrata“, której premierę dyrekcja naznaczyła na sobotę. Libretto zecerpaletę ze znanej komedji Arystofanesa, granej w przerobce St. Kofmiana przed kilku laty w teatrze krakowskim. Operetka Linckiego wystawiona po raz pierwszy przed rokiem w Berlinie, zdobyła odrazu wielki sukces i obiegła w ciągu jednego roku wszystkie sceny europejskie. „Lysistratę“ wyposażono w malownicze dekoracje i wspaniałe kostiumy.

Z kliniki chirurgicznej. Z dniem 8 b. m. ambulatorjum kliniki chirurgicznej, oras klinika stała, będą zamknięte na czas wakacyjny. O ponownem otwarciu kliniki zostanie powiadomiona publiczność ogłoszeniami w dziennikach.

V-te doroczne walne zgromadzenie Związku katolickich krawców w Krakowie, odbędzie się dnia 24 lipca b. r. (w niedziele) w lokalu Czystej katolickiej ul. Sienna l. 5, o godz. 5 po południu, z porządkiem następującym: 1) Zagajenie prezesa i odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia. 2) Sprawozdanie komisji kontrolującej i wniosek o udzielenie absolutorjum dyrekcji. 4) Rozdział zysku. 5) Dopelniający wybór członków dyrekcji. 6) Dopelniający wybór członków Rady nadzorczej. 7) Wnioski i interpelacje.

Uwaga: Tylko członkowie mający pełno wpłacone udziały, mają wstęp na zgromadzenie za legitymacjami.

Wyjaśnienie. Z powodu zamieszczonej przez nas notatki o panu Weinbergu, wobec krążących w tutejszych kołach nauczycielskich przypuszczeń co do autorstwa tejże, wyjaśniamy, że autorem jej nie jest p. Danziger, nauczyciel tutejszy.

Heski contra Szalaj. Dnia 6 bm. odbyła się przed sądem apelacyjnym rozprawa o obrazę honoru dra Heskiego popełnioną rzekomo przez dra Szalaję, podczas rozprawy kolejowej. Swego czasu podaliśmy wyrok sądu powiatowego, mocą którego dr Szalaj skazaany został na 2 dni aresztu z zamianą na grzywnę 80 koron. Dr Heski jednak wniosł przed sąd apelacyjny zażalenie od zbyt niskiego wymiaru kary. Dra Heskiego zastępował koncypjent adwokacki dr

Kahane, zaś dra Szalaję, adwokat dr Czesnak. Rozprawie przewodniczył radca Urz.ł.

Dr Kahane podniósł, że dr Heski nie szukając ani zadośćuczynienia na miejscu, ani w pojedynku (gdzy byłby później ściągany za zbrodnię pojedynku), udał się na drogę prawną. Na drodze tej sąda pręto podwyższenia kary. Dr Czesnak zapytuje dra Kahane, skąd przychodził dr Heski jako zastępcą strony pozwanej (podczas rozprawy kolejowej) do wystąpienia z krytyką obrony. Trzeba mieć ogromną arogancję, aby człowiek młody, który niedawno otworzył kancelarję adwokacką, dawał wskazówki obronie.

Trybunał po naradzie zatwierdził wyrok, wydany w sądzie powiatowym karnym.

Żydowski pedagog. P. Berl Weinberg przesyła nam następujące pismo: Na podstawie § 19 ust. pras. proszę o umieszczenie następującego sprostowania odnośnie do ogłoszonej w nrze 182 „Głosu Narodn“ z dnia 2 lipca 1904 notatki kronikarskiej pod tytułem: „Pedagog żydowski“.

Nie jest prawdą, abym jako nauczyciel religji mojżeszowej rozwijał na terenie krakowskim od szeregu lat dość oryginalną działalność pedagogiczną, natomiast prawdą jest, iż spełniam moje obowiązki nauczycielskie sumiennie, gorliwie i ku zupełnemu zadowoleniu moich przełożonych. Nie jest prawdą, abym do Krakowa przybył ze szkół fundacji barona Hirscha, natomiast prawdą jest, że przybyłem do Krakowa z Gorlic, gdzie przez 4 lata pełniłem obowiązki nauczyciela religji i nauczyciela świeckiego. Nie jest prawdą, jakobym jako nauczyciel szkół barona Hirscha w Tarnowie i Kołomyji dopuścił się nadużyć, koludujących z ustawą karną; natomiast prawdą jest, że ze szkół dawniej „Alliance israelite“ obecnie barona Hirscha w Kołomyji uwolnionym zostałem na własne żądanie i strzymałem pęsadę prowizorycznego nauczyciela, kierującego przy szkole fund. bar. Hirscha w Tarnowie, skąd odszedłem z powodu grożącej mi utraty 12 lat służby przy szkołach publicznych, wliczalnych do emerytury w razie dalszego pozostania w szkole bar. Hirscha. Prawdą jest także to, że w kilka lat po uwolnieniu mnie od obowiązków nauczycielskich przy szkole bar. Hirscha otrzymałem tytułem dodatkowej gratyfikacji kwotę 525 zł., a dla mojej córki stypendjum w kwocie 600 złr. — Nie jest prawdą, jakoby mię zapal religijny uniósł tak daleko, że zapominałem o wprowadzeniu w czyn tych prawd, które głosiłem, natomiast prawdą jest, że pojąłem moje stanowisko zgodnie z moimi obowiązkami i że postępowałem i postępuję tak, jak nauczyciel religji postępować powinien. Nie jest prawdą, aby c. k. Rada szkolna krajowa, widząc grożące działwie z mej strony niebezpieczeństwo, wdrożyła przeciw mnie dochodzenie dyscyplinarne; natomiast prawdą jest, że c. k. Rada szkolna krajowa wdrożyła przeciw mnie dochodzenie dyscyplinarne wskutek anonimowego paszkwila, które się jednał nie skończyło zasuspendowaniem mnie na rok, lecz przywróceniem mnie do służby po 7-miesięcznem dochodzeniu. W rok później udzielono mi też należący mi się dodatek pięcioletni, którego nie byłbym otrzymał, gdyby postępowanie dyscyplinarne przeciw mnie było się dla mnie niekorzystnie skończyło.

Nie jest prawdą, że pod przeróżnymi pozorami wyludzałem pieniądze od uczennic, aby w ten sposób pomnożyć moje dochody, nie jest prawdą, że robiłem jakieś interesy w szkole i że miałem jakieś przejścia podczas mojego nauczycielstwa.

Nie jest prawdą, abym „asturmował“ aby mi nadano posadę nauczyciela świeckiego dla interesów, natomiast prawdą jest, że ubiegałem się o posadę nauczyciela świeckiego dlatego, że do tego zawodu czuję powołanie, że posiadam wszelkie warunki na takiego nauczyciela i że posiadam 26-letnią praktykę zawodową.

Nie jest prawdą, że szukałem pomocy klera; leem prawdą jest, że tak, jak wszyscy kompetenci prosiłem wedle przyjętego zwyczaju wszystkich pp. członków Rady szkolnej okręgowej, między którymi są także duchowni katolicy o poparcie. Nie jest również prawdą, abym przyrzekał, że się wychnę, a siebie przedstawił, jako ofiarę sawiści koleżeńskiej.

Co do udzielenia lub nieudzielenia mi posady świeckiej, na którą przez tut. Radę szkolną okręgową przedstawiony zostałem „primo loco“, to dotychczas niewiadomo komu tę posadę udzielono, skoro dotychczas ona nie została obsadzona, ani mnie podania nie zwrócono.

Nie jest prawdą, że szukałem sposobności, aby móda uchodził za rodzaj Jaankiela z „Pana Tadousza“ i zyskać tym środkiem usnanie wyższych sfer katolickich i w ten sposób przygotować sobie grunt do uzyskania posady nauczyciela świeckiego; natomiast jest prawdą, że przed Zielonymi Świątkami zostałem wraz z innymi pp. nauczycielami zaproszony przez zarząd krakowskiego Towarzystwa nauczycielskiego imieniem Prezesa Koła Towarzystwa szkoły ludowej im. Asnyka do wzięcia udziału w oprowadzaniu Górnoślązaków po Krakowie.

Nie jest dalej prawdą, abym oprowadzał wycieczkowiec po kościołach, leem natomiast prawdą jest, że gdy wycieczkowiec weszli do jakiejś świątyni katolickiej, ja zostałem na ulicy i czekałem aż stamtąd wyjdą. Jedynie prawdą jest to, że wśsedłem z wycieczkowcami do Grobów królewskich na Wawelu, którego to faktu nikt za grzech poczynać mi nie może.

Nieprawdą jest, że podczas oprowadzania wycieczkowiec uchodziłem za katolika, natomiast jest prawdą, że przedstawiłem się tym, z którymi się podczas tych wycieczek stykałem, pełnym imieniem i nazwiskiem.

Nie jest prawdą, abym ukrywszy się pod firmą katolicką, oho! dla reklamy zajął się korpusem wakacyjnym, lecz prawdą jest, że uwiadomiliśmy o naszym zamiarze W. Pana Inspektora szkolnego, który nam powiedział, że wskazaniem było, aby korpus wakacyjny odbył się pod zarządem Dyrekcji szkoły, przy której pracujemy, to jest szkoły wydziałowej im. cesarza Franciszka Józefa — dla dziewcząt zaś pod zarządem szkoły żeńskiej im. Piarowicza. Że w tym korpusie nie mieliśmy i nie mamy żadnego interesu materialnego, niechaj posłuży za dowód, że na 10 chłopców jest dwóch płacących — ośmiu zaś niepłacących.

Z poważaniem
Berl Weinberg,

nauczyciel religii mejszowej w krakowskich szkołach męzkich.

Autor artykułiku p. t. „żydowski pedagog“ przyjął na siebie odpowiedzialność za prawdziwość przytoczonych tam faktów, i on też odpowie na powyższe sprostowanie.

Epidemja samobójcza wśród złodziei zaprowadziła nas w mieście. Przed trzema dniami przychwytyany na kradzieży Nawrocki w ogrodzie botanicznym usiłował w mieszkaniu stróża powiesić się. We środę nad ranem znany złodziej kolejowy Fr. Marczykiewicz rzucił się na t. zw. „Vorbahnhof“ pod koła nadjeżdżającego pociągu i został na miejscu zabitym. Tegoroczny dzień dał o godz. 1 w południe zastrzelił się Michał Kupisz, lat 21 liczący, ślusarz, zawodowy złodziej, dwoma strzałami rewolwerowymi. Kupisz swego czasu popełnił wielką kradzież w Krakowie wraz z Misakowiczem. Ten ostatni został stracony na trzy lata ciężkiego więzienia, Kupisz zaś niekiedy wstąpił do Prus. Onegdaj dopiero powrócił do Krakowa z Prus, gdzie popełnił również kradzież. Pociął się rozbijając dorożkami po Krakowie; groził że zgładzi 2 osoby ze świecą zanim sam umrze, a w końcu odebrał sobie życie na plaży pod Kapucynami.

O ile się zdaje powodem samobójstwa była niezadowolona miłość. Wezwany na miejsce samobójstwa komisarski policyjny dr. Minasowicz stwierdził tożsamość osoby Kupisza. Przybito również pogotowie ratunkowe. Zwłoki odwieziono do zakładu medycyny sądowej.

Żydowski „pasek“. Policja aresztowała żyda Markusa Trennera, handlarza starego zezera, który kradzione przez Nawrockiego tabliczki nabywał po 20 halercy za kilogram. Żyd dowiedziawszy się, że kradzież wykryto, czempredziej usunął tabliczki ze swojego sklepu przy ulicy Przemyskiej, gdzie jednak znaleziono około 40 prędków od tychże tabliczek i właśnie to „corpus delicti“ było dowodem współwiny w kradzieży.

Rahunek. W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego, w miesiącu maju b. r., spotkał Jan Sipora wraz z towarzyszem dotąd niewyśledzonym młodego chłopaka wiejskiego, Mikołaja Kowalczyka z pod Rohatyna, koło pomnika Mickiewicza na Ryнку. Sipora i towarzysze zauważyli, iż Kowalczyk szuka służby. Wkrótce zatem przystąpił do niego i oznajmił mu, że służbę mu dadzą we dworze na Prądniku czerwonym. Kowalczyk poszedł z nimi na Prądnik, gdy w tem wśród grochy odebrania mu tytułu poczęli wspominać się o pieniądzu. Kowalczyk tytułem dał nie ohe! nie, przerażony przeto pugilares przez p. t. Widać to złodziej puścił swoją ofiarę, Sipora przeszkodził plot, zabral pugilares z kwotą 15 koron i uciekł. Dochodzenia policyjne odniosły dopiero onegdaj skutek. Siporę aresztowano, a Kowalczyk poznał w nim sprawcę napadu.

Sipora jednak stanowczo temu przeczy i twierdzi, iż nie wie nic o żadnym napadzie i o żadnym współwinniku. Dalesze dochodzenia policyjne są w toku, Sipora zaś został na razie zatrzymany „pod telegrafem“.

Zwłoki noworodka znaleziono we środę przed południem na brzegu Wisły, tuż przy plantach podgórskich. — Zwłoki przykryte były kamieniami.

Zgubione. Pies legawy zblakany z marką nr 1234 jest w ekspozyturze policyjnej w Podgórzu do odebrania.

Na kolonie wakacyjne dla młodzieży szkół średnich z Krakowa i Podgórza nadesłano w dalszym ciągu następujące datki: Grono profesorów gimnazjum IV zamiast wieńca na trumnę 5 p. prof. Boguckiej 25 kor., prof. St. Ziobrowski 10 kor., Grono profesorów gimnazjum św. Jacka 30 kor., Grono profesorów gimnazjum III (dodatkowo 5 kor.), Abiturjentki gimnazjum żeńskiego 10 kor., prof. dr. O. Bujwid 5 kor., pozostałość ze składki złożonej na wieńiec na trumnę 5 p. Boguckiej 4 kor., prof. Szartowski 1 kor., prof. Gąsiorowski 2 kor., S. P. 2 kor., T. S. 4 kor., P. Dąbrowska 2 kor., R. M. 3 kor. 82 hal., ks. Suda 5 kor., uczniowie kl. III A. gimn. IV 3 kor., uczniowie kl. V II-giej szkoły realnej 3 kor., uczniowie uczniowie kl. V A I-szej szkoły realnej 2 kor. 16 hal., uczniowie kl. VI B I-szej szkoły realnej 3 kor. 40 hal., uczniowie kl. I A. gimnazjum św. Jacka 3 kor. 82 hal., pna Radwańska 3 kor., pna Reicher 3 kor.

NEKROLOGJA.

Kazimierz Ludwikowski, subjekt handlowy, przeżywszy lat 35, zmarł 6 b. m. w Krakowie. Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 8 b. m. o godz. 5 po południu z kościoła św. Łazarza.

Gabryolski kupuje, sprzedaje i najmuje. fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez salieski.

Repertuar Operetki lwowskiej w Krakowie.
We czwartek 7 lipca: „Draciara“, operetka w 3 aktach Fr. Lehara.
W piątek 8 lipca: „Wenecja w Paryżu“, operetka w 4 aktach Offenbacha (po raz drugi).

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Licytacja. Intendentura w Krakowie rozpisuje licytację na dostawę 6,500 klg. wetaj drzewnej. Rozprawa ofertowa odbędzie się dnia 20 b. m. o godzinie 10 przed południem.

Bliższych informacji udziela Ista handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Awans lipcowy na kolejach państwowych.

Status I. Tytuł sekretarza otrzymał Karpiński Stanisław, komisarz, Kraków.

Do klasy VII. z płacą 3.600 kor.: dr Edward Stofa komisarz, Kraków. Hemmerling Kazimierz komisarz, Lwów.

Do klasy VIII. z płacą 2.800 kor.: Radomowski Józef koncepista, Lwów; Ettinger Fischel koncepista, Lwów; dr Tannenbaum Isaak koncepista, Stanisławów.

Do klasy IX. z płacą 2.200 koron: Birbaum Juliusz asystent, Czeraiowce; dr Stofa Emil koncepista, Kraków.

Status II. Tytuł inspektorów otrzymali starsi komisarze: budownictwa: Ambrosiewicz Władysław, Tarnów; Marcinkiewicz Roman, Lwów.

Do klasy V. z płacą 6.400 kor.: Adamski Walentyn inspektor, Kraków.

Do klasy VII. z płacą 3.600 koron komisarze budownictwa: Platzer Henryk, Czeraiowce; Günzig Maurycy, Ickany; Komaryński Teodor, Chodorów; Eberle Jan, Czeraiowce; Kostecki Maurycy, Czeraiów; Nitecki Walerjan, Lwów V.; Nagel Bernhard, Stanisławów III.; Ptaszyński Stanisław, Tarnopol I.; Małh Jan, Kołomyja I.; Meth Herman, Stanisławów I.; Błotki Emil, Stanisławów II.; Landes Natan, Lwów III.; Vodička Wincenty, Lwów. (C. d. n.)

Kronika literacko-artystyczna.

* (i.) Zbliżanie się terminu otwarcia „wystawy jubileuszowej“ Towarzystwa Przyjaciół Sztuk pięknych wytwarza w pracowniach artystów krakowskich gorączkową czynność. Uwidoczniła to się łatwo w mieście samym, jak i na przedmieściach w niektórych wsiach okolicznych, zamieszkiwanych przez kilku wybitnych malarzy. W tych dniach zwiedzaliśmy pracownię Włodzimierza Tetmajera w ślicznej jego posiadłości w Bronowicach. Przyjeżdżając gościnnie w dworek, już obecnie o charakterze więcej szlacheckim, niż chłopskim, przeszliśmy do atelier utalentowanego artysty. Kończy on trzy większe płótna o motywach, czerpanych jak zawsze ze świata włociańskiego. Jeden z nich przedstawia wyruszenie weselnego orszaku z sioła w pierwszych dniach wiosny, drugi tany weselny w chacie, trzeci tak zwane „oczepiny“. Wszystkie jaśnieją niezaprzeskonemi zaletami malarzskimi i głęboko odczułą charakterystyką naszego ludu; ostatni jednak — o ile nam się zdaje — przewyższa pomysłem i wykonaniem całą dotychczasową działalność Tetmajera. Wśród interesujących twarzy i twarzyczek: mężczyzn (pyszny pijany grajek), kobiet i dziewcząt, a nawet dzieci, nagromadzonych harmonijnie w pozornym a jednak bardzo kompozycyjnym bezładzie, występujących wypukle z ciemnego tła, zwraca odrazu uwagę widza uroczą główką panny młodej. Całą scenę oświetla mnóstwo świeczek, trzymany przez włocianki, biorące udział w wesolej akcji. Blask ich postada czar prawdy i poezji, rzucony szczęśliwie na uśmiechem promieniejące oczy i uśmiechem drgające usta, a cały obraz, jedrnie i zamazyście malowany, przypomina poniekąd utwory dawnych mistrzów włoskich i holenderskich. Jest w nim coś z pierwszej i coś nie coś z drugiej wielkiej szkoły, dzieło jednak bardzo niepospolite, nie traci przecież wcale na narodowej i osobistej oryginalności, duchem bowiem swym, układem, techniką i tre-

ścią jest bezwzględnie wyjączną własnością — Włodzimierza Tetmajera. Dla etnografa posiada niemały interes, a wśród lubowników sztuki rodzimej zjedna sobie niezawodnie jednomyślne uznanie.

* Na afiszu dramatu „Ogniem i mieczem“, który w teatrze Sary Bernhardt w Paryżu ukazać się ma w jesieni, figurować będą jako autorowie: Maurycy Bernhardt i Bronisław Kozakiewicz, tłumacz Sienkiewiczowskiej powieści. Malarz Strzalecki dostarczył dyrekcji wzorczy do kostjumów i usbrojenia. Słynny aktor francuski Hugue grać ma Zagłobę. Ilustrację muzyczną do utworu, jak już donosiliśmy, pisze Zygmunt Noskowski. Sztuka ma być wystawiona bardzo wspaniale, z szczegółowym uwzględnieniem tła i charakteru dziejowego.

* „Hasło nauczycielskie“. Krajowe Ognisko nauczycielskie rozpoczęło wydawać pod powyższym tytułem we Lwowie miesięcznik poświęcony sprawom ekonomicznym podniesienia nauczycieli ludowych w całym kraju. Redaktorem *Hasła nauczycielskiego* jest p. Mikołaj Budznowski, nauczyciel szkół lwowskich. Artykuły numeru okasowego, jak i ich autorzy dyr. Jan Soleski, dyr. Mikołaj Rybowski, p. Edm. Libański i w. i. dają piśmie temu rękojmię powodzenia, tem więcej, że pismo to nie ma wcale tendencji politycznych lecz jedynie omawiać ma najważniejsze zagadnienia ekonomiczne dotyczące nauczycielstwa i przemysłu krajowego.

* Prof. Ryszard Mather. „Historja malarstwa“. Tomik I i II. Przekład Stanisława Wyrzykowskiego. Warszawa. Nakład Jana Fisera.

(Z. S.) W ścisłym znaczeniu tego wyrazu nie jest to historia, lecz szereg drobnych, przedlicznie napisanych monografij, połączonych przewodnią myślą w całość udatną. Cieszą się one w Niemczech wielkim uznaniem i powodzeniem. Wątpić nie należy, iż i u nas zdobędą taką samą sukces, dzięki doskonałemu tłumaczeniu. — W pierwszym tomiku omawia autor malarstwo XIV i XV wieku; w drugim mistyków ulegających wpływom Savonaroli charakteryzując przedziwnie każdą ewolucję, wywołaną czynnikami dachowymi, nurtującymi w łonie epoki. Gdy ceną publikacja dobiegnie do końca, ocenimy ją szczegółowo, dziś jedynie zaznaczając, że książka takiej potrzebowałyśmy od dawna, wdzięczność zatem należy się warszawskiemu wydawcy, że ją przyswoił literaturze naszej.

WOJNA.

Depesze dzienne.

Eska dra wladystocka.

Petersburg 6 lipca. Ros. aj. tel. otrzymała z Liaojiang następującą depeszę z daty 5 b. m.: Utrzymuje się tu uporeczywie pogłoska, że eska dra wladystocka stoczyła dziś na północ od Gensan walkę z flotą japońską. Walka wypadła dla Rosjan pomyslnie.

Z Portu Artura.

Petersburg 6 lipca. Ros. aj. tel. donosi z Liaojiang: Armja jenerala Oku cofa się(?), aby skoncentrować swe siły koło Portu Artura.

Operacje wojenne.

Petersburg 6 lipca. Ros. ajen. tel. donosi z Liaojiang: Pozycję koło Kinczu wzmocniono zapasami armji.

Z Nagasaki odeszły dwie dywizje na plac boju.

(Wszystkie doniesienia rosyjskiej ajencji, są albo nieprawdziwe albo tendencyjne. *Przyp. Red.*)

Flota ochotnicza rosyjska.

Konstantynopol 6 lipca. Rosyjskie okręty floty ochotniczej „Petczburg“ i „Orel“ wesoraj i przedwczoraj, a okręt „Smoleńsk“ dziś przepłynęły przez Bosfor i Dardanele, niewiadomo w jakim kierunku.

Depesze nocne.

Operacje wojenne.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.) Z raportów ros. — aczkolwiek są pogmatwane — widać, że Japończycy posuwają się ciągle, a Rosjanie cofają się.

Położenie na południu jest takie, że Stackelberg pod Kaiping musi stoczyć jeszcze jedną bitwę, jeśli chce ocalić połączenie komunikacyjne z północą, gdyż Jap. grożą mu odcięciem od Kuropatkin. Dywizje jap. oskrzydlały go od wschodu i południa i Kuroki lada dzień zaatakne go tak, że Stackelberg zostanie otoczony.

Na północy Jap. coraz silniej zagrażają komunikacji między Liaojiang a Mukden i Kuropatkin, aby uniknąć odcięcia, musi się cofnąć ku północy.

Angielskie Kapelusze i Cylindry
z fabryk Scotta i Ski, Chrystysa — poleca 1788
Skład bielizny męskiej ZDZISŁAW ZDANOWICZ, Kraków, Sławkowska 3, Hotel Saski.

Petersburg 7 lipca. Korespondent ros. sj. tel. donosi z Liaojang, że w ostatnich dniach Japończycy usiłowali zamknąć armję ros. od obu skrzydeł równocześnie, ale musieli odstąpić od tego planu, ponieważ Kuropatkinowi udało się dzięki kilku sprawnym manewrom strategicznym i taktycznym osiągnąć korzystne pozycje, co umożliwiło wykonanie kilku oddzielnych ataków na nieprzyjaciela. Jap. zagrożeni w swej podstawie operacyjnej cofnęli się na skrzydłach ku południowi i wschodowi.

Pera deszczowa.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.). Telegram z Nowego Jorku donosi, że oficerowie amerykańscy, twierdzą, iż Japończykom łatwiej będzie przetrzymać porę deszczową, niż Rosjanom. Fakta ostatnie potwierdzają to.

Z Chin.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.). Z Pekinu donoszą, że wojska generała Ma coraz więcej wrogie stanowisko zaczynają zajmować wobec Rosjan. Generał Ma donosi, że tylko z trudnością może ich powstrzymać od rozpoczęcia kroków wojennych.

Rosjanie wyjaśniają, że zabicie posterunku chińskiego na Liao stało się przypadkiem i że tego rodzaju zajścia już się nie powtórzą.

Eszkadra władystocka.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.). Do tej pory nie odebrano tu potwierdzenia wiadomości z Liaojang via Petersburg, jakoby eskadra władystocka dnia 5 b. m. zaatakowała flotę jap. koło Genzan. Według doniesień ros. ta bitwa miała się skończyć zwycięstwem Rosjan.

Według innych pogłosek eskadra powróciła do Władystocku, a po drodze zatopić miała 1 jap. torpedowiec i 1 antitorpedowiec.

"Protektor".

Petersburg 7 lipca. Obiega tu pogłoska, że rząd ros. zakupił w Ameryce łódź podwodną „Protektor” i że znajduje się ona już w Kronstadtzie.

Kontrabanda.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.). Daily Mail donosi z Władystocku, że okręty ros. zabrały na pełnym morzu parowiec angielski, na którym znaleziono szyny kolejowe, wagony i lokomotywy. — Z papierów okrętowych przekonano się, że jest to własność Japonii, przeznaczona do budowy kolei polnych na tyłach armji. Materiał ten będzie skonfiskowany.

Straty w marynarce japońskiej.

Tokio 7 lipca. (Tel. wł.). Ministerstwo marynarki ogłosiło nrzędowy wykaz strat od początku wojny. Według tego ogłoszenia straty w ludziach wynoszą: 949 zabitych, 253 rannych, 88 przepadłych bez wieści.

Strat z powodu chorób ogłoszenie nie podaje.

W Tokio.

Londyn 7 lipca. (Tel. wł.). Obiega pogłoska, że Japonja ma zamiar zaciągnąć nową pożyczkę na rynkach londyńskich i nowojorskich. Choć to druga pożyczka, srealizowanie jej nastąpi na warunkach lepszych dla Japonji, niż pierwszej, gdyż wtedy było rzeczą nie pewną, jaki będzie przebieg wojny.

Berlin 7 lipca. (Tel. wł.). Do Berl. Tagbl. donoszą z Tokio, że zawieszono tam dwa dzienniki jap., które przekroczyły ustawę prasową wydaną podczas wojny. Wydawcę jednego dziennika wydano.

Berlin 7 lipca. (Tel. wł.). Berl. Tagbl. donosi z Tokio: Obcokrajowcy zamieszkali w Japonji okazują niezadowolone z powodu rozkazu płacenia na cele wojenne podwyżki podatkowej 50 proc. Z tego powodu zamierzają oni wnieść protest.

Poselstwa angielskie i amerykańskie doradziły poddanym swoich państw, aby protest wnieśli, ale równocześnie także zapłacili nadwyżkę procentową, by nie wywoływać nieporozumień i ewentualnych zakłóceń.

Mobilizacja w Rosji.

Petersburg 7-go lipca. Wczorajsze wydanie „Zbioru ustaw państwa” ogłasza ukaz cara, według którego, stosownie do tabeli mobilizacyjnej, dla uzupełnienia załogi w bałtyckich portach wojennych, powołuje się pod broń wszystkich niepowołanych jeszcze rezerwistów, należących do marynarki, a mieszkających w europejskich guberniach Rosji, z wyjątkiem gub. orenburskiej i Finlandji. Ukaz powołuje dalej dla Sebastopola rezerwistów okręgu tagaurogskiego i rostowskiego, oraz czterech obwodów gub. chersońskiej.

Petersburg 6 lipca. Jeneralnym gubernato-

rem Turkestanu mianowany generał Tewa-

szew.
Ruskij Inwalid donosi: Szef 42 dywizji piechoty jen.-lejt. Preskot mianowany komendantem III korpusu armji w Wilnie, dotychczasowy komendant wileński jen.-lejt. Raskonow mianowany komendantem 16 korpusu armji w Witebsku.

Petersburg 6 lipca. Podług ogłoszonego ukazu carskiego w roku bieżącym na podstawie ustawy wojskowej będzie pobranych do wojska 447,302 osób.

Londyn 6 lipca. (Biuro Reutersa). Japonja przyjęła w zupełności umowę zawartą pomiędzy Anglią i Rosją w sprawie oddania Anglii kontroli nad rybołówstwem na wschodnio-syberyjskich wybrzeżach.

TELEGRAMY.

Powstanie Hererów.

Berlin 7 lipca. (Tel. wł.) Lok. Anz. donosi, że powstanie Hererów rozszerza się ciągle. Pod bronią znajduje się obecnie 25.000 powstańców.

Cholera.

Teheran 7 lipca. (Ros. aj. tel.). Wzdłuż drogi do Hamadan wybuchła w rozmaitych miejscowościach cholera. Administracja linii kolejowej Reszt Teheran poczyniła zarządzenia sanitarne. Zastępca konsularny Rosji zażądał urządzenia stacji kwarantanny w Caslinie, pod kontrolą lekarza rosyjskiego, oraz upoważnienia na wysłanie lekarza rosyjskiego do Resztu.

Konstantynopol 7 lipca. Z powodu wybuchu cholery zarządono 5 dniową kwarantannę na pasażerach przybywających z pobraża między Mascat a Fa.

Anglicy w Tybecie.

Giangtsze 7 lipca. (Reuter). Angielska armja zdobyła wczoraj szanse Tybetańców. Straty są nieznaczne; jak dotychczas stwierdzono, po stronie angielskiej padł jeden oficer.

Mianowania w Banku krajowym

Lwów 6 lipca. (Tel. pryw.). Rada nadzorcza Banku kraj. zamianowała Stefana Świeżawskiego starszym refer. hipot., Juliusza Rainera starszym koresp. w III randze, Mieczysława Kowalskiego starszym likwidatorem, Zygmunta Poźniaka likwidatorem, Lucjana Spora sekr. oddziału hip., Wład. Pizara referentem hip., Włodzimierza Wisłockiego likwidatorem, Stanisława Osbergera rewidentem, Teofila Kocowskiego likwidatorem, Aut. Barczaka referentem hip., Zyg. Zassowskiego adjunktem I. kl., Stan. Jaroszyńskiego sekretarzem oddziału bankowego Tadeusza Rakowskiego, Ant. Jankowskiego, Władysława Freidenberga, Wład. Janika, Kazimierza Kielbasiewicza, Józefa Kretschmera, Brunona Bachtgena adjunktami I. kl., Teodozjusza Wiewiórskiego kasjerem fin., dra Miecz. Sienka, Leona Ropicznego, Teodora Kotowicza, Jana Czyżewskiego, Zyg. Dragowskiego, Klemensa Łukasiewicza, Edwarda Posupe, Tad. Sawczaka i Witolda Mieszковского adj. II. kl., Kazimierza Chodorowskiego, Zyg. Jamrosiewicza, St. Skórczewskiego, Józefa Makowskiego, Artura Harnwolfa, Artura Romaszkana i Kazimierza Hłóńskiego asystentami.

Z życia młodzieży uniwersyteckiej we Lwowie.

Lwów 6-go lipca. (Tel. pryw.) Wzrost polskiej młodzieży akademickiej odbędzie się w czwartek t. j. jutro o godz. 8 wiecz. Na porządku dziennym: nowa ustawa kolonizacyjna w zaozrze pruskim.

Lwów 6 lipca. (Tel. pryw.) Młodzież uniwersytecka urządziła na jarmarku wyrobów krajowych pawilon, w którym urządziła wystawę obrazków przedstawiających zwycięstwa rosyjskie. *Sł. polskie* donosi, że wczoraj miał tę wystawę zwiedzać konsul rosyjski Pustoszyński. Wystąpił on udzielonych mu objaśnień, poczem miał powiedzieć: Wszystko to dobrze, ale w rzeczywistości nie jest tak, jak panowie mówicie.

ładowita Chatrouse'a.

Paryż 6 lipca. Komisja śledcza w sprawie Kartuzów poleciła deputowanemu Algieru, Collin referat. Maiseraud oświadczył, że gotów jest udać się do przeora Kartuzów byle tylko ktoś mu towarzyszył. Komisja naradzi się dzisiaj w tej sprawie. Referent Collin otrzymał polecenie wyrażenia w Izbie ubolewania, że prezydent ministrów Combes mówił o usiłowanym przekupstwie, podczas gdy z zeznań świadków wynika, że kroki przedsięwzięte u Edgara Combesa nie miały tego charakteru.

Rozbitki z „Norge“.

Londyn 6 lipca. Okręt rybacki przywiózł

wczoraj 17 pasażerów, ocalonych z okrętu „Norge” do Aberdeen. Opowiadają oni, że przez 6 dni zjedli tylko po dwa kawałki suchara i piły wodę.

Wielki pożar lasów.

Londyn 6 lipca. Daily Chronicle donosi z Halifaxu pod datą wczorajszą, że od kilku dni sroży się wielki pożar lasów w Sydney na wyspie Cape Breton. — Ogień sblżył się do miasta. Szaleje orkan. Niebezpieczeństwo jest wielkie.

Okrutne walki.

Amsterdam 6 lipca. Dzienniki ogłaszają telegram z Batawji donoszący, że ekspedycja do północnego Aczinnu zaatakowała w d. 20 czerwca Likar. Nieprzyjacieli miało 432 zabitych wśród tego 124 kobiet i 88 dzieci! Po stronie niderlandzkiej ranni są, komendant, 2 podoficerów i 13 żołnierzy. Dnia 28 czerwca zaatakowali niderlandzcy ponownie nieprzyjaciela, który stracił 654 zabitych, wśród tego 186 kobiet i 30 dzieci. Po stronie niderlandzkiej ranni kapitan i 22 żołnierzy.

Pożar w Bostonie

Beaton 6 lipca. Ogień zniszczył elewator zbożowy i trzy magazyny zbożowe w Bostonie. — Szkoda wynosi milion dolarów. Kilka osób straciło życie.

Boerzy pod bronią.

Nowy Jork 6 lipca. Times otrzymał list od Boera, w którym tenże zapewnia, że na granicy „Niemieckiej Afryki Wschodniej” przebywa 4.000 uzbrojonych Boerów pod dowództwem Moritza. Oddział ten nie poddał się dotąd władzom angielskim.

W ostatnich czasach pomnaża on się znacznie świeżym dopływem.

Do stycznia spodziewa się Moritz rozporządzać 10.000 ludzi.

Wiedeń 6 lipca. Trybunał państwowy obradował nad zażaleniem dra Jana Kaisera, którego przeniesiono z posady prezidenta sądu obwodowego w Wadowicach do Krakowa na radcę speleacyjnego w Krakowie. Trybunał odrzucił zażalenie dra Kaisera z powodu niekompetencji.

Ceny targowe z dnia 5 lipca.

Ceny za 100 kilogramów:

Pszenica biała od 19 — do 20 — kor., pszenica czerwona i żółta od 18-80 do 19-50 kor., pszenica węgierska od — do —, żyto krajowe 14-40 do 15 —, żyto węgierskie od 15-20 do 15-50. Jęczmień na krupy od 14 — do 15-20, owies z opłatą akcyzową od 15-10 do 15-90, groch od 19 — do 24 —, tatarska od 15-50 do 17 —, proso od 11 — do 12 —, fasola od 18-60 do 26 —, jagły od 22 — do 28 —, siano stare od — do —, słoma od 5-20 do 5-60, konieczyzna od 8 — do 8-40, ziemniaki za hektolitry 5-60 do 6-40, jaja za kopę od 2-40 do 2-80, masło za kilogram od 1-40 do 1-80, masło za garniec od 5 — do 6 — spirytus na 95° Tralesa za hekt. od — do 190 —, Okowita na 75° od — do 150 —. Kukurudza za 100 kłgr. od 13-80 do 14-80 Kapnasty świeżej w głowach za kopę od — do —. Wykwa za 100 kłgr. od 11-40 do 12-50. Konieczyzna nasienna czerwona za 100 kłgr. od — do —. Konieczyzna nasienna biała za 100 kłgr. od — do —. Tymotka za 100 kłgr. od — do —. Rżepak zimowy za 100 kłgr. od — do —. Siano nowe od 6-40 do 7-20.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 6-go lipca. — (Giełda pop.) — Godzina 3 — Marki 117-38 Renta majowa 99-40, Węg. renta koronowa 97-10, Akcje austr. zakładu kredyt. 642-25, Akcje węg. 750-50, Akcje Anglobanku 279-40 Akcje Uniobanku 515 — Akcje Ländlerbanku 427 —, Akcje kolei państw. 638 — Lot. bardy —, Akcje fabryki broni 492 —, Akcje tytoniu 547-50, Akcje Alpiny 426 — Losy tureckie 180 —, Rub. e 253 —. Cakier (spok.) 21-66, — spirytus (słaby) 46-60, — za fta niezmiennona. Berlin 6-go lipca. — (Giełda wiecz.) — Austriackie Akcje kredytowa 200-90, Towarzystwo dyskontowa 183-75

W A I E S Z A N O.

WYPALONY ZNAK NA KORKU.

dla ochrony przeciw fałszerstwom

MATTONIEGO Giesshübler Sauerbrunn.

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych J. F. J. Komendziński, Zakopane.

wykonuje: **Zdjęcia** fotograficzne portretowe w rozmaitych formatach, dalej architektoniczne i reprodukcje z obrazów. **Klisze** na cynku i miedzi wykonuje się zapomocą autotypji, cynkografji i t. d.

(Najnowsze ulepszenia techniczne).

Zakład art.-fotograficzny

ORAZ

Pierwsza krajowa pracownia klisz

na cynku i miedzi

T. JABŁOŃSKI — Kraków, ul. Franciszkańska 6.

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ulicy św. Tomasza L. 4 (tuż przy placu Szczyńskiego) Telefon Nr. 331, Filia ul. Kopernika L. 6.

Zakład urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

Biegły kancelista adwokacki

3-mio letnią praktyką w jednej z kancelaryj adwokackich, wszechstronnie wyćwiczony w sprawach adwokackich, posiadający chlubne świadectwa i rekomendacje, poszukuje posady. **„Informatorem“ Kraków, ulica Szpitalna L. 34 2439 2 3**

Wyższy Zakład NAUKOWY ŻEŃSKI z internatem H. STRAŻYŃSKIEJ

przyjmuje wpisy i udziela informacji co do programu nauki i warunków przyjęcia, codziennie od 11—1 rano i od 3—5 po południu, Kraków, ul. Franciszkańska L. 1. 2371 7 10

Mam bardzo dobrą Cukiernię

do sprzedania na dobrych warunkach. Adres: Zakładny Biuro pośrednictwa Przemysł. 2415 3 6

Matka

lekkim w skutkach słabości i kaleka nie mogąca sobie poradzić na utrzymanie, uprasza łaskawe serca litościwe **wspierać**, za które składa serdeczne „Bóg zapłać“. Elżbieta Skurska 11 Kacimbka w Przemysłu. 2402

Do handlu ANA BIERNACKIEGO w Bochni 2436 2 3

niezbędny jest **chłopiec** do praktyki.

Obrotny pomocnik handlowy

szukacie umieszczenie w handlu kolonialnym **Jana Dymnickiego** w Jaśle. 2434 2 3

SUBIEKT

szukacie w ekspedycji towarów drobiazgowych, oraz przyborów do szycia i haftu, znajdzie posadę w magazynie **E. Smidowicza Kraków.** Umie zostanie przyjęty **chłopiec** do praktyki wieku lat 14, zamieszkał w miejscowości. 2425 2 3

WINO FRANCUSKIE 1781
Białe „Cérou“ „Ch. Lafite“
lub Czerwone „Ch. Lafite“
mała butelka 75 h.
W handlu kolonialnym
J.F. Fischera
Kraków, Rynek Lilia A-B.

MEDAL ZŁOTY na Wystawie paryskiej w r. 1900.

Wewralgie, Bole głowy, Neurastenja, Hysterja i wazektja Chereby serwów ustępują bezwzględnie po spożyciu **Pigułek antinewralgicznych Dra Cronier 75, rue de la Boétie, Paris.** Wymagać prawdziwych z pieczęcią Związku Fabrykantów. Cena 3 franki za pudełko. Krakowie: w aptekach PP. Wierzbickiego, Bedyka, i J. Macudańskiego. — We Lwowie: w aptekach PP. Wierzbickiego i Buekera. 2474 42 27

MASŁO

Mleczarnia dworska w Droginie pocztą w miejscu wysła codziennie **masło deserowe** do wszystkich stacyi pocztowych opłatnie w paczkach 5 kilowych za pobraniem koron 10 hal. 50. 2438 2 30

Zdolny retuszer lub retuszerka

na negatywie i pozytywie, mogą zaraz być przyjęci z Zakładzie fotograficznym **Juliusza Mięsa Kopernika 8. 2411 6 6**

Dla **NIEDOKREWNYCH**
HYGEA PERLE
NATURALNE WINO CZERWONE
Wyłączne zastępstwo w Reprezentacji szczytowej **Krondorfskiej.**
KRAKÓW - GRODZKA 48.

Magazyn towarów wschodnich firmy **Dr. Nieć i Spółka** w Krakowie, Rynek 25

poleca wyroby ręczne perskie, tureckie, indyjskie, chińskie, japońskie i bośniackie, nadające się do użytku i na podarunki imieninowe, urodzinowe, ślubne itd.

Cyzelowane i rzeźbione w miedzi i mosiądzu, posrebrzane i pozłacane, inkrustowane srebrem w drzewie i złotem w stali, wykładane perłową masą, filigranowe ze srebra, ze stambuńskiej glinki, zegarki damskie i męskie, papierońnice, breloki, cygarniczki, fajki, rączki, laski, wazy, wazoni, lusterka, imbryki, ramki, szkatułki szpilki, bransoletki, łańcuszki, broszki, spinki i kolczyki, tace dekoracyjne, serwisy na kawę i herbatę, fajki stambuńskie, fajczarnie, taburety i t. d.

Hafty wschodnie srebrem i złotem na jedwabiu, suknie, gazie i atlasie, ehustki, szaliki, szarfy, krawaty damskie, jagluki, zuwaki, paski, torebki, pantofle, serwety, kapy, poduszki, patarewki, fezy, przody do sukien, aplikacje, hafty dekoracyjne.

Jedwabne, półjedwabne i bawełniane o wschodnich wzorach bezy (materje) bośniackie i bramskie na tualety balowe, wizytowe i letnie. Wszystkie oryginalne wesełdnie. 1775 0 0
Powyzsze artykuły w wielkim wyborze i od najniższych cen.

MARKA OCHRONNA.

Odmnaczone na Wystawie krajowej w r. 1894 dyplomem honorowym c. k. Ministerstwa handlu.

Krajowe Towarzystwo tkackie

„PRZADKA“

W KROŚNIE

poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czysto lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane **Płótna Korczyńskie** od najgrubszych do najcięższych web,

i Bieliznę stołową o wzorze kostkowym i adamaszkowym oraz dostarcza kompletne i najtańsze

WYPRAWY ŚLUBNE.

Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do **Krosna**, (pocztą, telegraf i stacya kolejowa w miejscu). — Próbki i cenniki na żądanie wysyłamy franco odwrotną pocztą. 1951 0 0

Potrzebny agent do pozwozu i sprzedaży piwa

fiaszkowego — wiadomość w Reprezentacji Browaru Tenczyńskiego ulica św. Tomasza (Hotel Saski) w Krakowie. 2429 3 2

Panienska

inteligentna, skromna i milej powierczowności, poszukuje **umieszczenia** w lepszym chrześcijańskim handlu w mieście prowincjonalnem, do towarzystwa starszej pani, lub do dziecka w lepszym domu. Łaskawe zgłoszenia dla „W. P. W.“ do Administracji „Głosu Narodu. 1 0

Piękny domek

o raczej willa dla pragnących rzeczywistego spokoju, w uroczej i zdrowej okolicy. Gotówka potrzebna 1850 złr. — Ostatnia cena 4600 złr. Willa nowa z ogrodem. Administracja Kalendarza w Tuchowie. 1477 9 0

Czytajcie!

Kilka restawnych kamienic w Rynku, przy ul. Szewskiej, Floryańskiej w śródmieściu i za plantami w Krakowie tanie do sprzedania.

Mniejsze folwarki, wille i parceli budowlane.

Wiadomość: **Agencja Informacyjna St. Mikulskiego, Kraków, ul. Floryańska L. 8, I piętro.**

Biuro sług dostarcza doberowej służby. 2802

Agencja wyrabia pożyczki hipoteczne i wekslowe, warunki przystępne. **Większe i mniejsze kapitały** lokują pewnie i na wysokie odsetki.

Na odpowiedź proszę załączać marki

Boczny zarobek.

400 koron miesięcznie mogą zarobić osoby każdego stanu i bez ryzyka. — Zgłoszenia nadsyłać pod: „A. B. 65“ das Annoncen Bureau des „Merker“ Stuttgart Bergerstrasse. 1124 43 32

KUCHARZ

poszukuje posady od 15-go lipca. Adres **Stanisław Drozd** w Restauracji Habbsurg, Stryj nr. 10. 2435 2 3

PIENIĄDZE

na **4% -owe** pożyczki amortyzacyjne polecamy przez pierwszorzędną instytucję finansową w Budapeszcie i po za granicami aż do 3/4 wartości szacunkowej na I i II. miejsce od 15 do 65 lat.

Kredyta osobiste dla duchownych, oficerów, urzędników rządowych i prywatnych, kupców, przemysłowców, z poręczeniem lub bez na 1—15 letni czas trwania, **szybko, pewnie i dyskretnie.**

Pokrycia dla bankowych i prywatnych długów.

Meller Lajos és Társai
Bankeommission
Budapest, VI., Dávid-utca 15.
(Firma protokołowana).
2189 35 72 (0 markę na odpowiedź uprasza się).

Biuro ogłoszeń i wynajmu mieszkań Wład. Grabowskiego

oraz Biuro
Tow. Właścicieli nieruchomości
Kraków, ul. Gołębia 14

POLECA 2404

Zakopane:
Grabówka: 5 pokoi, 2 werandy, kuchnia, drewniana w ogrodzie.
Adasiówka: Pokoje pojedyncze lub większe mieszkania z całem urządzeniem.

Zalesie, ul. Jagiellońska 16: 3 lub 2 pokoje, weranda, kuchnia, ogródek.
Willi pod Krakowem w Swoszowicach Dwór o 6 pokojach w Brzesnicy o p. Brzeźnica

Sklepy: Grodzka 50, Rynek 13, Floryańska 28, Braeka 6, Poselska 9, Karmelička 7, Rakowicka 3, św. Jana 18, Poselska 20, Grodzka 69, Starowiślna 16, Ogrodowa 3, Karmelička 8, pl. Matejki, Długe 37, Tomazsa 20.

Pracownia malarska Wolska 18 Długa 37.

Pokój z meblami lub bez: Jabłonowskich 7, Marka 8, Pawia 8, Rynek 43, św. Jana 30, Kapucyńska 3, Podwale 10, Krupnicza 10, Batorego 18, Michałowski 10, Karmelička 43, Siemiradzkiego 20, Starowiślna 13, Warszawska 3, Zwierzyniecka 7, Długa 60, 37, Mikołajka 7, Karmelička 22, 15, Gołębia 14, Łobzowska 5, Rynek 22, Basztowa 13, Szlak 24, Garbarska 8, Słowiańska 2, Dolne Młyny 3, Grodzka 51, plac Kossaka 8, Szewska 14, Jabłonowskich 5, Studencka 4, Garbarska 7.

2 pokoje z meblami lub bez: Starowiślna 37, św. Marka 7, Krupnicza 13, Garnerska 6, Starowiślna 12, Straszewskiego 21, Basztowa 27, Podwale 13, Retoryka 10, Mikołajska 7, Graniczna 14.

3 pokoje Basztowa 27.
Pokój przedp. i kuchnia: pl. Matejki 1, Bernardyńska 9, Karmelička 44, Ogrodowa 3, Retoryka 10, Lenartowicza 12, Starowiślna 14, Kutniki 6, pl. Szczyńskiego 7, Szlak 25.

2 pokoje, przedp. i kuchnia: Plac św. Magdaleny, Czarnowiejska 59, Michałowski 12, pl. Matejki 1, Zwierzyniecka 21, Czysa 11, Retoryka 12, Poselska 20, Studencka 2, Szlak 30, Szpitalna 9, Gertrudy 7, Rycerska 9, Krowoderska 57, Czysa 13, Topolowa 16, Podwale 13.

3 pokoje, przedp. i kuchnia: Krupnicza 10, Dietłowska 74, Michałowski 12, Czysa 11a, Garnerska 8, Grodzka 37, Bernardyńska 9, Retoryka 12, Kanonicka 16, Rakowicka 3, 17, Krowoderska 44, Poselska 20, Stachowski 16, Szlak 15, Poselska 24, Kolejowa 2, Czysa 7, Stachowski 11, Zwierzyniecka 8, Krowoderska 21, Lubica 38, Sebastjana 3, Poselska 8, Radziwiłłowska 2a, Floryańska 32.

4 pokoje, przedp. i kuchnia: Michałowski 12, pl. Groble 14, Zielona 7, Studencka 7, Podzamcze 21, Sobieskiego 7, Czysa 7, plac Matejki 1, Jabłonowskich 7, Karmelička 44, 46, Straszewskiego 5, Bernardyńska 9, Gertrudy 5, Zwierzyniecka 12, Straszewskiego 8, pl. Matejki 3, Niecała 14, Łobzowska, Wolska 32, Radziwiłłowska 26, Podzamcze 3, Strzelecka 17, Zielona 20, Szewska 1, Łobzowska 6, Stachowski 10, Karmelička 42, Łobzowska 26, Batorego 14.

5 pokoi, przedp. i kuchnia: Kanonicka 16, Karmelička 46, Kopernika 2, Podzamcze 14, Karmelička 44, Lubicz 36, Studencka 25, Szczyńska 11, Sławkowska 31, Warszawska 3, Jabłonowskich 5, Pańska 5, Karmelička 42, Rynek 24.

6 pokoi, przedp. i kuchnia: Batorego 4, Pańska 7, Studencka 14, Floryańska 5, Czysa 3, św. Jana 13, Retoryka 5, Straszewskiego 21, Grodzka 37.

7 pokoi: św. Anny 3, Straszewskiego 2, Warszawska, Wolska 14, Gertrudy 10, Krupnicza 5, Stachowski 10, Karmelička 40.

8 pokoi: Krupnicza 8 Warszawska, Krupnicza 10, św. Marka 5, Basztowa 10.

10 pokoi: św. Jana 11, Szpitalna 40.

Błaga o litość

staruska 84 lat licząca, wdowa po weteranie z roku 1861, mająca przy sobie nieuleczalnie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek daniem.
Łaskawe datki na ten cel przyjmują Administracja „Głosu Narodu“ Kraków ulica św. Krzyża Nr. 7. 3170

FARBY OLEJNE

do użytku gotowe, szybko schnące, do pomalowania werand, altan, ogrodzeń, sztachet, schodów, okien, podłóg, ścian, sufitów, wozów, bryczek, tarantasów i t. p.

Farby, Lakiery do podłóg
Lakiery emalowe firmy „Marx“
Lakiery, Pasty i Kremy do odnawiania i odświeżania kolorowych białków
Farby do farbowania materij
Farby do płóc — Lakiery na kapelusze
Lakier i Gąbki do tablic szkolnych

CERATY i LINOLEUM
Rogóżki — Chodniki

Lawn tennis — Krokiety, Kule, Kregle — Przyrządy gimnastyczne ogrodowe — Huśtawki — Balony i piłki gumowe. — Hamaki dla dorosłych dzieci. — Przybory do rybołówstwa. — Cenniki na żądanie darmo i oplatnie.

REIM i SPÓŁKA

Rynek 37 Kraków Linia A—B
polecają po cenach najtańszych

Prezsek „Andela“ i „Zacherlin“ przeciw owadom, Papier, Lep, Siatki na okna przeciw muchom, Naftalina, Kamfora, Papier naftalinowy, Liście paczulowe, Pieprz biały przeciw molom. — „Nowość“: **Ting-Ting** tynktura na plaskwy — „Nowość“: **Fuchsol** tynktura na plaskwy — „Nowość“: **Fuchsol** proszek na karakony, szwabę, pchły — **Pigułki** na szczyry i myszy.

FARBY DO FASAD

firmy Kronsteinaera
Cement, Gips, Wapno hydrauliczne,
Płyty izolacyjne — Antimerallion — Carbolineum — Excicator — Tektury smolowe do pokrywania dachów
Smolowice gazowy i drzewny — Farby na dachy

Spluwaczk oraz inne Środki desinfekcyjne
Środki do czyszczenia sukien z plam
Płaszcz gumowe
Płachty nieprzemakalne
Kalosz rosylskie 1768

Nakładem księgarni katolickiej
Dr. Władysł. Miłkowskiego
Kraków, ul. św. Jana 6, (Hotel Saski),
wysła:

NOWENNA
na cześć
niezwyciężonego Męczennika
św. Krzysztofa

według tego, jak się zwykle odprawia w Bercełonie, w kaplicy pod wezwaniem tegoż świętego

w hiszpańskiego przełożył **M. hr. W.**
Cena **30 halerzy**. Za nadstawieniem z góry 35 hal. przesyła franco.

Tamże obrazki **św. Krzysztofa** z tekstem polskim po 4 halerzy, **medaliki św. Krzysztofa** po 4 i po 6 hal., zaś srebrne po 80 hal., **K. 1-20 i K. 1-60**.

Tamże wyszedł:
Najtańszy Przewodnik po Krakowie.
Cena 20 hal. 1766

Wielbiciele i Czciciele Maryi!

W czasie jubileuszu
Niepokalanie Poczętej“
p. niętajcie

o **Grocie Lourdeńskiej**
w **Porąbce uszewskiej**.

Do wykończenia potrzeba
jeszcze 10 tys. koron.

Datki przyjmuje Komitet
budowy Grotty w **Porąbce uszewskiej**. 2066

UCZNIA

z ukończoną II lub III klasą
realną, lub gimnazjalną przyjmie

DRUKARNIA
W. L. Anczyca i Spółki
Zwierzyńska 2. 2448 1 5

MASZyny DO SZycIA

znakomite, niedoścignionej jakości poleca Szan. Publiczności 2397

H. NIEMETZ mechanik
w Krakowie ul. Szewska 1. 2.
Sprzedaje na wypłat lub gotówkę o 10%, taniej z 5-letnią gwarancją.

Sprzedam lub wydzierżawię na
przystępnych warunkach

sklep towarów korzennych
wraz z wyszynkiem wódek i restauracją. Wiadomość Szewska 23, 1 p. od 4—6 popołudniu. 2448 1 8

Młyn wodny

przy szosie położony, w odległości 2 km. od stacji kolei do wydzierżawienia od 1 października b. r. Zgłoszenia przyjmuje **WP. A. Wiktorowa**, Czudec. 2446 1 8

NOTARYUSZ

w **Hóbrce**, pod **Lwowem**
poszukuje zaraz
kandydata notaryalnego
zdolnego do substytucji. 2424

Największy skład Peleryn zakopańskich

od deszczu — ciemnych i białych 2291
poleca po **bardzo niskich cenach**

Bazar krajowy w Krakowie

główny Rynek, róg ul. Brackiej wprost odwachu.

TAPETY

Enlon od 32 halerzy z największych fabryk austriackich, francuskich i angielskich 600 wzorów na składzie. — Wielki wybór tapet stylowych (empire, barok, secesya etc.) Sztukaterie — Dekoracje sufitowe — Listewki.

POLECA 2274 4 0

Z. Kutrzeba, Kraków, ulica Wiślna L. II.
Wzory wysła się odwrotnie.

Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	EKSTRAKT SŁODOWY jako napój stołowy bardzo skoncentrowany i zawierający dużo kwasu węglowego, o pysznym smaku.	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Do natychmiastowego przywrócenia wyczerpanych sił. Najsilniejszy środek wzmacniający, wraca zdrowie chorym, a w najstarszy organizm, wlewa nowe życie.	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Wyrób środków odżywczych JAN HOFF Stadlan Fabryki dyetetycznych preparatów słodowych. Główny skład w Krakowie: Ludwik Łazarz , (dostarcza oplatnie do domu). 2419	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym
Maltzym	Maltzym	Maltzym	Maltzym

ANGIELSKIE akcyjne TOWARZYSTWO

„GUNARD“ w LIWERPOLU

przewozi **najtaniej i najwygodniej** pasażerów i towary z **Tryjestu do Nowego Jorku**.

Następujące parowce odchodzą z Tryjestu:

„PANNONIA“ dnia 9-go Lipca 1904 r.
„ULTONIA“ „ 23-go „ „ „
„SLAVONIA“ „ 6 go Sierpnia „ „

Zastępstwo dla Galicji z **W. Ks. krakowskiem**

JÓZEF EILE Lwów, Brajerowska 6. 2215

„WOBEC WOJNY“

Głos z Warszawy.
Kraków 1904.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

Cena 50 halerzy.
2450 1 2

ZAKŁAD NAUKOWY.

Zakonnice Nawiedzenia Najśw. Maryi Panny,

dawniej Wileńskie, później zamieszkałe w Wersalu, obecnie osiadłe w Jasie na Górze Nawiedzenia za miastem, gdzie powietrze zdrowe i przestrzeń duża, otworzyć mają **Zakład naukowy** z początkiem szkolnego roku od pierwszego września 1904. 2417
Bliższych informacji udziela na żądanie przełożona Zakonu.

Wypożyczam

7-mio **konną Lokomobilę** wraz z młocznia do wmiotu **Fr. Albin** w **Podgórzu** obok kościoła 2252 1 3

EKONOM

kawaler, 31 lat, obeznany z wszelką gałęzią gospodarstwa, poszukuje posady **zaraz** za małym wynagrodzeniem. Post. rest „S. T.“ Kraków 2444 1 1

POLKA

w średnim wieku, posiadająca język francuski i niemiecki znająca gospodarstwo domowe i gotowanie, oraz szycie bielizny kościelnej, poszukuje posady na wsi, jako gospodyni na plebanii lub do dzieci.

Zaskawie zgłoszenia przyjmuje pod „I. K.“ Główna Agencja Dzienników i Ogłoszeń w Krakowie Plac Maryacki 1. 2. 2445 1 3

OCIEMNIAŁY KALEKA

były kelner, wskutek utraty wzroku pozbawiony środków do życia, błaga swoich kolegów i litosciwie serca o wsparcie. **Adam Rusin**, ul. Topolowa 22, w Krakowie.

Dwie inteligentne młode **Bony** Freibanki, dwie młode **Bony** Francuski z kosztami podróży z Francji i trzy młode **Bony** Niemki z krawieczyzną, wszystkie jak najchłodniej polecane, są zaraz do umieszczenia przez **Birno** nauicyielskie **Stefanii Zapaszów z Trembeckich** Zwilling, Kraków, ul. św. Jana Nr. 2. róg Rynau główn. 2362 5 4

MLECZARNIA

Wojnicz **Więckowice** ma do zbycia tygodniowo **60 kilo** masła **deserowego**. 2447 1 3

STARZEC

sporalizowany, nieopuszczający od szeregu lat łoża boleści wraz z żoną graboniemą — proszą miłosiernych Czytelników o wsparcie — Adres: **Burek Krowdrza 1. 3.** 2373 7 5

Uczeń V klasy realnej

przyjąłby chętnie miejsce korepetytora albo pisarza w mieście lub na wsi, na czas wakacji, tylko za utrzymanie.

Bliższa wiadomość w **Admin. „Głosa Narodu“**. 2420 4 5

OSOBA

mogąca złożyć 10 do 15.000 F. na pewną lokację, otrzyma stałą, posadę za osobnem wynagrodzeniem. Zgłoszenia **Administr.** pod „**Kobiety mają pierwszeństwo**“ 2341 0 10

Realność tuż pod Krakowem

składająca się z willi o 5 pokojach itd. budynków gospodarskich, ogrodu, pola i łąki, razem 5 morgów gruntu, wraz z inwentarzem żywym i martwym i zbiorami do **sprzedania**. Adres w **Administracji**. 2408 4 4

Katolik poszukuje zaraz

KUPNA KARCZYMY

na założenie sklepiku, kół. rol., pożądane dwa lub trzy morgi pola koło domu. „**W. W.**“ post. rest. **Kleczka górna** 2431 3 3

Buchalterka

z ładnem piśmem, poszukuje miejsce kasjerki lub zajęcia biurowego kasdegi czasu. „**M. P.**“ poste rest. **Podgórze** 2413 3 3

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych

K. RZĄCA i CHMURSKI

w **Krakowie**, ul. św. **Gertrudy L. 4**,
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej **Towarzystwa Lekarskiego** krak., polecane przez toż **Towarzystwo** 1768

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: **Billiskiej, Glesnaublerskiej, Selterskiej, Vlehy, Marienbadzkiej, Humberg, Kleslagen**, tudzież specjalne lecznicze jak: **litową, bromową, jodową, żelazistą, kwasną** oraz wody mineralne normalne z przepisu **Prof. Jaworskiego**. — Sprzedaż oplatniewa w aptekach i drogueryjach. — Cenniki na żądanie darmo.

Pierwsza dziś w Austrii

Fabryka maszyn rolniczych F. Wichterle

POLECA NA SEZON

oryginalne **Żniwiarki, Kosiarki „Mc. Cormick“**, (dostarcza wszystkie części do naprawy), oraz patentowane i odznaczane pierwszą nagrodą na wystawie w roku 1903 w **Pradze Motory i Locomobile** benzynowe i spirytusowe i petrolinowe, **Młocarnie** patentowane na kulowych łożyskach, **Kieraty, Siewniki „Montania“** patentowane, najwięcej ulubione, które równo i lekko pracują tak w górach jakoteż i w nizinach, patentowane **Grabiarzki** sprężynowe i wszelkie inne **sprzęty rolnicze**.

Zlecenia pod korzystnymi warunkami spłaty przyjmuje tylko nasz główny zastępca

Franciszek Albin w **Podgórzu** obok kościoła.

Cenniki przesyła na żądanie darmo i oplatne. 2251 1 3